

Årsrapport 2023

Hjartdal og Gransherad Sparebank

HjartdalBanken

En lokalbank i eika.

HjartdalBanken

Med lønnsom bankdrift og aktiv kundeomsorg skaper vi verdier for kunder, eiere og vårt nærmiljø. Vårt mål er å skape din bank for framtida.

Forretningskapital 5.975 millioner kroner (inkl. lån i Eika Boligkreditt)

215 eiere av egenkapitalbevis

Lokalområdet til banken er Hjartdal, Notodden Kongsberg og Midt-Telemark

10.826 kunder i banken

1,51 % eierandel i Eika Gruppen AS. 1,11 % andel av porteføljen i Eika Boligkreditt AS

29 ansatte fordelt på 4 kontorer

HjartdalBanken

Innhold

ÅRET 2023	3
BANKENS VIRKSOMHET	9
Lokalmarkedet	9
Året 2023 og utsiktene for 2024.....	10
REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET 2023	12
Resultatregnskap.....	12
Balanse	13
Risiko og kapitalstyring	16
Eierstyring og ledelse	20
Strategiske samarbeidspartnere og eierskap	21
Organisasjon og arbeidsmiljø	22
Bærekraft og samfunnsansvar	23
Styrets forslag til utbytte og gaver	26
Fortsatt drift.....	26
Utsiktene fremover	26
Avtale om fusjon	27
Takk	27
RESULTAT	28
BALANSE	29
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	31
EGENKAPITALOPPSTILLING	32
NOTER TIL REGNSKAPET	35

Året 2023

2023 ble et svært godt år for Hjordal og Gransherad Sparebank med et resultat før skatt på 76,8 millioner kroner. Samlede utlån økte med 419 millioner kroner og innskudd med 136 millioner kroner. Bankens forretningskapital (forvaltningskapital inkl. bankens andel av utlån i Eika Boligkreditt) er nå 5,98 milliarder kroner, en økning på 438 millioner kroner fra fjoråret.

Internasjonal uro og krig har påvirket oss også i 2023. Den økonomiske utviklingen har samlet sett vært ganske flat, men bildet er sammensatt. Det er fortsatt høy prisvekst og Norges Bank satte opp styringsrenten seks ganger i 2023, til 4,5 prosent. Vi valgte å sette den siste renteendringen som kom i desember på vent for å avvente renteutviklingen i markedet, og har så langt ikke sett vesentlige endringer i markedsrenten. Bankens kredittportefølje vurderes til å ha gjennomgående god kvalitet og det er vårt inntrykk at våre kunder har klart å omdisponere for å kunne tåle høyere renter, så langt. Det er mye som tyder på at rentetoppen er nådd og i januar 2024 besluttet Norges Bank å holde styringsrenten uendret. I 2023 har det vært god aktivitet i vårt markedsområde og banken vokser mer enn markedet. Vi forventer tøffere konkurranse og lavere aktivitet, og at planlagte prosjekter kan bli satt på vent i 2024.

Vi opplever at flere kunder har flyttet kundeforholdet sitt til vår bank og fastholder at lokalbankkonseptet står sterkere enn noen gang. Vi fortsetter den gode utviklingen ved vårt kontor i Bø og på Kongsberg. I Bø har vi ansatt en ny rådgiver på personmarkedet for å legge til rette for fortsatt vekst. På Kongsberg er vi en liten aktør med et stort potensial. Vi ser vekstmuligheter på Kongsberg og har 3 rådgivere ved kontoret som hver dag jobber med kunder som ønsker personlig helhetlig økonomisk rådgivning.

I omstillingen til et mer klimanøytralt samfunn spiller finansnæringen en viktig rolle. I HjordalBanken har vi satt oss mål innenfor eget hus og overfor våre kunder og vårt nærmiljø. Alle rådgivere innenfor privat- og bedriftsmarkedet får påfyll av kompetanse, både innenfor autorisasjonsordningen og i tillegg kurs i Eika Skolen. Vi er i slutfasen av prosjekt Miljøfyrtårn og planlegger for at vi blir sertifisert i løpet av 1. kvartal 2024. Vi vil i 2024 fortsette å legge vekt på å tilby våre kunder en mer målrettet rådgivning for å velge bærekraftige tiltak i bolig eller til kjøp av elbil. For våre kunder er bærekraftsvurderinger en del av kredittvurderingen.

Som bank har vi en viktig samfunnsoppgave med å avdekke og hindre økonomisk kriminalitet. Banken har egen hvitvaskingsansvarlig og et team som jobber med anti-hvitvaskingsarbeid (AHV). Området er styrket gjennom flere år, både når det gjelder kapasitet og kompetanse, og vi har et kontinuerlig fokus på opplæring. HjordalBanken ønsker å forhindre at noen skal bruke vår bank til hvitvasking.

I 2023 har det vært en kraftig økning i antall svindelsaker rettet mot bank, så også i HjordalBanken. Dette omfatter som oftest BankID-svindel foretatt på ulike måter. Banken vil fortsette arbeidet med å forebygge hendelser gjennom opplæring og opprettholde bevisstheten rundt svindel, både blant ansatte og kunder. Det er viktig med en god sikkerhetskultur i organisasjonen hvor ansatte oppfordres til sunn skepsis og til å stille spørsmål når noe virker mistenkelig. I tillegg er det et sterkt fokus på å utvikle og implementere løsninger i systemene for å hindre digital kriminalitet.

Vi har gjennom året feiret at banken er 125 år. Vi har hatt ekstra fokus på å gi noe tilbake til lokalsamfunnet, og våre lag og foreninger har i to omganger fått tildelt gavemidler for at vi sammen kan legge til rette for gode oppvekstvilkår for barn og unge i vårt nærmiljø.

Ase Kjersti Øverdal, adm. banksjef

Hovedtall 2023

76,8 MILL

Bankens resultat før skatt utgjorde 76,8 millioner kroner (59,2 millioner kroner). Utlånsvekst på 9,2 % og bedret rentemargin gir et svært godt resultat.

9,67 %

Resultat etter skatt gir en egenkapitalavkastning, justert for fondsobligasjon, på 9,67 prosent. I 2022 var avkastningen 8,75 prosent.

3,65 MRD

Innskudd fra kunder per 31. desember 2023 utgjorde 3.647 millioner kroner, som er en økning på 136 millioner kroner fra samme tid i fjor. Innskuddsdekningen var 99,94 prosent mot 100,45 prosent for ett år siden.

4,98 MRD

Bankens brutto utlån inkl. utlån i Eika Boligkreditt per 31. desember 2023 utgjorde 4.975 millioner mot 4.556 millioner kroner i 2022. En økning på 419 millioner kroner siste 12 måneder eller 9,2 prosent.

22,58 %

Banken hadde ved utgangen av året en ren kjernekapitaldekning inkl. andel av samarbeidsgruppe på 22,58 prosent, opp fra 21,54 prosent per 01.01.2023.

11,00 KR

Styret har foreslått utbetaling av kr. 11,00 i kontantutbytte pr. egenkapitalbevis for 2023.

5,98 MRD

Bankens forretningskapital (forvaltningskapital inkl. vår andel av utlån i Eika Boligkreditt) utgjorde 5.975 millioner kroner (5.537 millioner kroner) pr. 31. desember 2023, en økning på 438 millioner kroner siste 12 måneder og 7,9 prosent.

52,0 %

Bankens kostnad/inntektsforhold justert for vp ble på 52,0 prosent (54,5 prosent). Engangskostnader i forbindelse med overgang til ny kjernebankleverandør utgjorde 5,7 millioner kroner. Justert for dette ville kostnad/inntektsforholdet justert for vp vært 47,9 prosent.

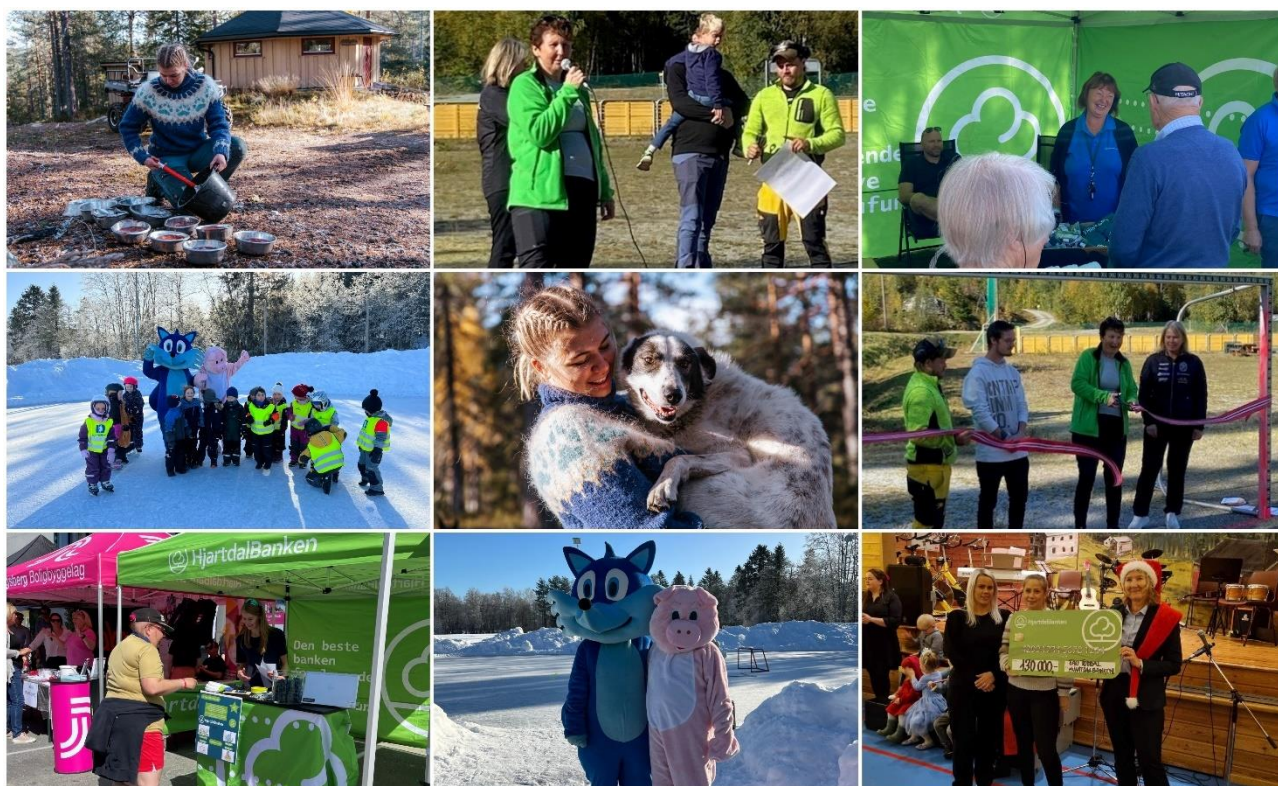
Ved din side

I 125 år har HjordalBanken hatt et godt forhold til nærmiljøet rundt oss og gitt tilbake. Det skal vi fortsette med også i fremtiden. For oss som lokalbank er det viktig at det gror godt rundt oss. Derfor støtter vi prosjekter som skaper engasjement, har verdi over tid og gir nytte og glede til mange.

Som lokalbank er vi stolte av å kunne bidra til at lag og foreninger i våre lokalmarkeder får virkeliggjort en drøm eller holde aktiviteten i gang gjennom vår gaveutdeling. Banken har alltid engasjert seg i det som skjer i vårt nærmiljø, enten det skjer som sponsor eller gaver til lag og foreninger.

Gaver til allmenntilgode formål er en viktig del av sparebanktradisjonen. Ved å drive banken godt og effektivt skapes midler som kommer lokalsamfunnet til gode. Det er en grunnleggende del av bankens strategi å støtte lokalsamfunnet ved å gi gaver og sponsorstøtte til allmenntilgode formål og bidra positivt til økt aktivitet og verdiskapning. Vi gir våre bidrag slik at våre lokalsamfunn skal være gode steder å vokse opp, bo og leve. Banken har tradisjonelt vært spesielt opptatt av å støtte aktiviteter rettet mot barn og ungdom.

I 2023 mottok 73 gavemottakere midler fra banken ved to årlige gaveutdelinger. Totalt ble det delt ut om lag 1,7 millioner kroner i gaver til bankens nærmiljø. Vi er stolte av alle våre gavemottakere som legger til rette for aktiviteter, sunne oppvekstvilkår og gode lokalsamfunn.

1 Et utvalg personer og arrangementer som banken har støttet i 2023

Fortsatt vekstpotensial for et attraktivt verdiforslag

Forbruker- og samfunnstrender viser at vi er inne i «Trygghetens tid». Vi er blitt mer opptatt av nærhet og hjertesaker. Det gir lokalbankfilosien fortsatt potensial i markedet. Vi opplever reell etterspørsel etter personlig rådgivning, og vi har fortsatt potensial i egen kundemasse (andre inntekter). Forutsetninger for å lykkes er å jobbe med vår sterke lokale merkevare og tilstedeværelse.

I det daglige står våre kjerneverdier sterkt - pålitelig, engasjert og nær, og det vi leverer skal være i tråd med disse.

#NÆR

Vi skal være fysisk og digitalt tilgjengelig for våre kunder, kollegaer, arbeidsgiver, eiere og nærmiljø. I en digital hverdag skal våre kunder ha smarte og enkle verktøy. Vi skal ha konkurransedyktige priser og gode betingelser. HjartdalBanken skal være det naturlige sted å henvende seg for privat- og bedriftskunder for helhetlig økonomisk rådgivning

#ENGASJERT

HjartdalBanken er engasjert i lokalsamfunnet og har som mål å gi noe tilbake. Lag og foreninger med dugnadsånd og engasjement til å gjøre hverdagen bedre for andre er det heldigvis mange av i vårt nærmiljø. Hver eneste dag året rundt legges det ned utallige timer med frivillig arbeid og dugnadsinnsats. Alle disse timene bygger opp under det samme, å gi barn og unge en god oppvekst.

#PÅLITELIG

HjartdalBanken skal trygge sparepengene, tilby sikre og enkle betalingsløsninger, samt gi lån slik at kunder innen privat- og bedriftsmarkedet kan skape sin egen vekst og trygge fremtid. Vi skal også bidra til utviklingen av lokalmiljøet gjennom å bidra med sponsormidler til lokale lag og foreninger, og dele ut gaver.

Vårt mål er å skape

din bank for framtida

Markedets beste hovedbank for alle som ønsker personlig service og rådgivning i samspill med en smart digital hverdagsbank

For deg og lokalmiljøet

29

ANSATTE

Ved årsskifte hadde banken 29 ansatte. I 2023 ble det ansatt 3 nye personer. Alle de nye ansatte har tilknytning til lokalsamfunnet.

64

AUTORISASJONER

Det er i løpet av 2023 gjennomført 60 oppdateringer av autorisasjoner hos våre ansatte. 2 ansatte som har tatt 4 nye autorisasjoner. Banken har fokus på kompetanse for alle ansatte og legger et grundig opplæringsløp for alle nye ansatte.

5827

SAMTALER

Kundesenteret mottok 5827 betjente henvendelser. De fleste henvendelsene kommer mellom kl. 9-16 på hverdager, men vi er tilgjengelige alle hverdager fra 7-21, i helgene 9-21.

85

POENG

Etter hver kundeservice til kundesenteret sender vi en SMS og ber om tilbakemelding på hvordan kunden opplevde kontakten med oss. Våre kunder scorer sin kundeopplevelse med oss på 85.

16

SPONSORAVTALER

med lokale lag og foreninger i 2023. Som lokalbank er vi stolte av å kunne bidra til at lag og foreninger i våre områder får virkeliggjort en drøm eller holde aktiviteten i gang.

54648

INNBYGGERE

HjartdalBanken skal være det naturlige sted å henvende seg for privat- og bedriftskunder for helhetlig økonomisk rådgivning. Bankens primærområde for privatkunder er kommunene hvor vi er etablert.

Styret

Barbro Moen Ternsten	Leder
Odd-Ingar Liane	Nestleder
Arve Bakken	Medlem
Ragnar Frøland	Medlem
Sigrud Louise Gundersen Philippart	Medlem
Lars Beitnes Svendsen	Medlem (ansatt)

Forstanderskapet

Innskytervalgte

Eyvind Fjelle
Trond Bakken
Mari Moen
Ronny Bakka
Ingar Kaasa Kaali
Anne Karin Bakka Hagen

Egenkapitalbevisiere

Bjarne Berge
Lars Haugen
Tone Gyrid Hovde
Per Christian Voss

Kommunevalgte

Bengt Halvard Odden
Gry Fuglestveit

Ansattvalgte

Heidi Hovde Skårnes
Terje Hegna
Jan Egil Skårdal
Karin Høgetveit Hansen

Ansatte

Sauland

Åse Kjersti Øverdal
Kristin Innvær Wåle
Ingebjørg Darrud
Jan Egil Skårdal
Reidun Hagen
Nils Harald Jøsendal
Lene Wåle Isaksen
Karin Høgetveit Hansen
Heidi Hovde Skårnes
Heidi Marie Grøgård

Notodden

Rune W Zeylon
Aagot Traen Hefre
Elisabeth Tveitan
Frank Isaksen
Alexander Ming
Stine Småkasin
Svein Erik Sletta
Terje Hegna
Kristine Flatland Sinnerud
Wenche Hegna Schau
Lars Beitnes Svendsen
Tone Haukvik
Bjørn Torhild Mogstad

Kongsberg

Anita Bråthen
Bernhard Hallingstad
Lotte Gulbrandsen
Chris Robin Hakkelberg

Bø

Aud Irene Haugen
Annette Torsberg

Bankens virksomhet

Hjartdal og Gransherad Sparebank ble etablert 31. mars 1898 og skal være en lokalbank for Hjartdal, Notodden, Kongsberg og Midt-Telemark. Bankens forretningsadresse er i Sauland i Hjartdal kommune. Hjartdal og Gransherad Sparebank er en del av Eika Alliansen og driver under markedsføringsnavnet HjartdalBanken. Vår visjon er å være vårt markeds beste hovedbank og din bank for framtida. Gjennom lønnsom bankdrift og bærekraftig utvikling skaper vi verdier for kunder, eiere og vårt nærmiljø.

Vi er opptatt av å ha fornøyde kunder og gi aktiv kundeomsorg. For å kunne gi aktiv kundeomsorg og gode kundeopplevelser har vi pålitelig og engasjerte rådgivere med god kompetanse. HjartdalBanken er organisert for å kunne utøve god virksomhetsstyring og kontroll.

Våre kunder ønsker tilgang til en enkel og god hverdagsbank. En økende andel tjenester flytter seg fra våre lokaler til digitale plattformer. Vårt eierskap i Eika Gruppen gjør at vi er sikret et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som følger opp den teknologiske utviklingen innenfor finansbransjen. Det investeres store ressurser i utvikling av nye digitale løsninger som skal ivareta bankens nærhet til kunden gjennom de kanalene kunden velger å bruke. Banken har innrettet sin personalpolitikk for å utvikle en endringsvillig, kunde- og salgsrettet organisasjon med oppfølging fra tydelige og aktive ledere.

HjartdalBanken sammen med de øvrige bankene i Eika Alliansen inngikk i desember 2020 en avtale med TietoEVERY som fremtidig leverandør av kjernebankløsninger. Avtalen vil styrke bankens langsiktige konkurransekraft gjennom betydelig kostnadseffektivisering, styrket utviklingskraft og økt strategisk fleksibilitet. Banken gjennomførte en vellykket overgang til TietoEVERYs løsninger i juni 2023.

Som lokalbank er vi stolte av å kunne bidra til at lag og foreninger i våre lokalmarkeder får virkeliggjort en drøm eller holde aktiviteten i gang gjennom vår gaveutdeling. Banken har alltid engasjert seg i det som skjer i vårt nærmiljø, enten som sponsor eller ved gaver til lag og foreninger.

HjartdalBanken har som mål å skape overskudd som gir god avkastning på bankens egenkapital og et konkurransedyktig utbytte til eierne. Banken vil balansere hensynet til et konkurransedyktig utbytte med bankens soliditet, god forretningskikk og eksterne rammebetingelser.

LOKALMARKEDET

Hjartdal er hjemkommunen til HjartdalBanken, med tilstedeværelse siden 1898. Kommunene er minst i areal og innbyggertall i Telemark. Kommunen satser på bokvalitet i livsløpet for sine innbyggere, tilrettelagt med nye bygg, skole, sykehjem og eldreboliger. Primærnæringen er fortsatt representert, men vakre kulturlandskap og fjellområder deles med økt reiseliv og fritidsboliger.

Bankens avdelingskontor på Notodden vokser og er markedsleder i Notodden. Lokalt næringsliv består hovedsakelig av små og mellomstore industribedrifter, håndverk, handel og service. Byen med «gnisten», der Norsk Hydros industrieventyr startet, i dag representert ved Verdensarv/NIA. Notodden er mest kjent for den årlige bluesfestivalen. I de siste årene har det vært stor boligbygging i Notodden, attraktive boligområder med utsikt til by og vann. Målet er å øke antall innbyggere. Med kort vei til Kongsberg og videre til Oslo er det mange pendlere.

Bankens avdeling i sølvbyen Kongsberg gir oss tilgang til et stort marked, her er det vekstmuligheter med mange innbyggere og et stort kompetent næringsliv. Banken er også her til for kunden som ønsker personlig helhetlig økonomisk rådgivning.

Banken er etablert med moderne rådgivningskontor for bank og forsikringstjenester i Bø i Midt Telemark kommune. Banken/Eika er samlokalisert i nybygget, Stasjonsgården 33, sammen med 6 andre næringsaktører, hvorav Aktiv Eiendomsmegling er en. Midt-Telemark er et voksende marked med årlig tilvekst i næringsutvikling og bosetning.

Alle tre avdelingskontorene til HjordalBanken er samlokalisert med Aktiv Eiendomsmegling. Gjennom Eika er vi en komplett leverandør til markedet av finansielle tjenester til privat- og bedriftsmarkedet. Sammen er vi «Ved din side».

Rådgiverne Aud Irene, Alexander og Tone

ÅRET 2023 OG UTSIKTENE FOR 2024

Internasjonal uro og krig i våre nærområder har påvirket norsk og internasjonal økonomi også i 2023. Den økonomiske veksten i EU har vært svak, og langt svakere enn utviklingen i USA. Her hjemme har den økonomiske utviklingen samlet sett vært ganske flat, men bildet er sammensatt. Fortsatt høy prisvekst, raskt økende rentenivå, svakere privatforbruk og lav boligbygging har dempet veksten, mens næringsinvesteringene fortsatt er høye og bidrar til å holde aktiviteten oppe. Arbeidsledigheten holdt seg lav gjennom 2023, men økte gradvis gjennom året. Mot slutten av 2023 flatet også veksten i sysselsettingen ut.

BNP for Fastlands-Norge avtok gjennom 2023 og endte på 0,7 prosent, målt i faste priser, ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall fra SSB. Det er svakere enn normalt.

Norges Bank satte opp styringsrentene seks ganger i 2023, til 4,5 prosent, for å få kontroll på den høye prisveksten som har preget økonomien både nasjonalt og blant våre handelspartnere de siste par årene. I 2023 endte inflasjonen på 4,8 prosent, godt over Norges Banks inflasjonsmål på 2 prosent.

Renteøkningene har ført til betydelig lavere gjeldsvekst hos både bedrifter og husholdninger. Tall fra SSB viser at 12-måneders kredittvekst til publikum har falt til 3,4 prosent ved utgangen av 2023. Samtidig viser Norges Banks utlånsundersøkelse for fjerde kvartal at etterspørselen etter boliglån avtar.

Norges Bank vurderer kredittilgangen som god. Dette må ses i lys av at norske banker er solide, likvide og har god lønnsomhet.

Høyere priser og økte renter har også dempet forbruket og redusert kjøpekraften i husholdningene, også når det tas hensyn til en gjennomsnittlig årslønnsvekst på 5,3 prosent i 2023. Husholdningenes reduserte kjøpekraft reflekteres også i Finans Norges Forventningsbarometer som viste at husholdningene har svært lave forventninger knyttet til landets økonomi, og i liten grad forventer å gjøre store anskaffelser fremover. Husholdningens boliginvesteringer falt med 28 milliarder kroner i 2023. Det er det største fallet som er målt siden bankkrisen på 1980- og 1990-tallet. Også i nyboligmarkedet må vi tilbake til bankkrisen for å finne like svak utvikling som i 2023.

Ifølge tall fra SSB falt prisene på brukte boliger med 0,5 prosent i 2023 på landsbasis. Generelt påvirkes også næringseiendom av høyere renter. Bankenes utlånstap var lave i 2023, til tross for betydelige utlånsvolum til boliger og næringseiendom. Norske banker hadde samlet sett god utvikling gjennom 2023, med bedret soliditet og god lønnsomhet, som er viktig for å kunne yte kreditt også i økonomiske nedgangstider.

Ved utgangen av 2023 var arbeidsledigheten (AKU) i Norge på 3,7 prosent, 0,3 prosentpoeng høyere enn ved årets inngang. Yrkesdeltagelsen steg 0,2 prosentpoeng til 72,8 prosent. Sysselsettingsveksten har vært sterk etter pandemien, men flatet ut mot slutten av 2023. Antall ledige stillinger var likevel over 100 000 ved årsskiftet.

I 2023 svekket kronen seg mot euro og amerikanske dollar, slik den også gjorde i 2022. Eksportrelatert industri har tjent på svak kronekurs, mens andre næringer, som bygg og anlegg, har opplevd betydelig redusert aktivitet som følge av lavere etterspørsel og høyere priser. Økte petroleumsinvesteringer har ført til økt aktivitet innen oljerelatert virksomhet.

Veksten i norsk økonomi i 2024 antas å bli om lag på linje med 2023 og arbeidsledigheten ventes å øke noe, men de fleste analysemiljøer venter at det går mot en myk landing i norsk økonomi og at rentetoppen nå er nådd. I rentemøtet i januar 2024 besluttet Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent, og signaliserte at den vil bli liggende på samme nivå en god stund fremover. Prisveksten ventes å fortsette å avta gradvis i lys av at økonomien kjøles ned og prisimpulsene fra utlandet blir svakere. På den andre siden vil svak krone og høy kostnadsvekst i bedriftene bidra til å holde inflasjonen oppe.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET 2023

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Etter styrets oppfatning gir det framlagte årsregnskap med balanse en rettvise oversikt over bankens drift og økonomiske stilling ved årsskiftet.

Tall i parentes er sammenligningstall for 2022, med mindre annet er oppgitt.

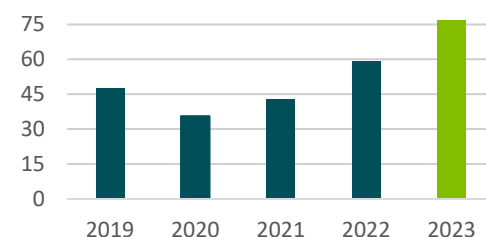
FORTSATT DRIFT

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede og at årsregnskapet er avlagt under den forutsetning.

RESULTATREGNSKAP

Bankens resultat før skatt utgjorde 76,8 millioner kroner (59,2 millioner kroner) og var 17,6 millioner kroner høyere enn resultatet i 2022. Årets skattekostnad var 18,6 millioner kroner (12,1 millioner kroner) og resultat etter skatt ble 58,1 millioner kroner (47,1 millioner kroner). Resultat etter skatt ga en egenkapitalavkastning på 9,7 prosent (8,8 prosent).

Resultat før skatt
MNOK

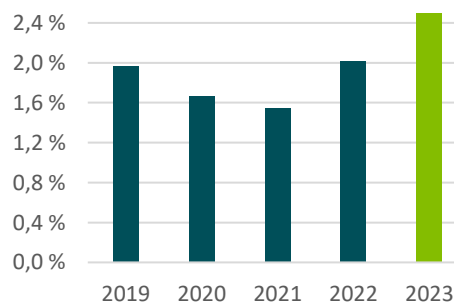
ØKT VERDSETTELSE AV AKSJER I EIKA GRUPPEN

Inntekter fra investeringer i aksjer etter skatt, som er ført til fond for urealiserte gevinster, utgjorde 15,0 millioner (34,3 millioner) som følge av verdjustering av aksjer i Eika Gruppen (MNOK 17,2) Eika Boligkreditt (MNOK -2,4) VISA og VN Norge (MNOK 0,2) (34,3 millioner). Totalresultatet endte dermed på 73,2 millioner (81,4 millioner).

DRIFTSINNETEKTER

Bankens netto renteinntekter er økt i 2023 med 27,4 millioner kroner til 113,6 millioner kroner (86,2 millioner kroner). Økningen skyldes økte markedsrenter og god vekst på utlån i 2023. Dette utgjør 2,51 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 2,02 prosent i 2022.

Utvikling rentemargin i %

UTBYTTE OG ANDRE INNETEKTER AV VERDIPAPIRER

Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning ble på 7,9 millioner kroner (10,4 millioner kroner). Posten består i hovedsak av utbytte fra Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS.

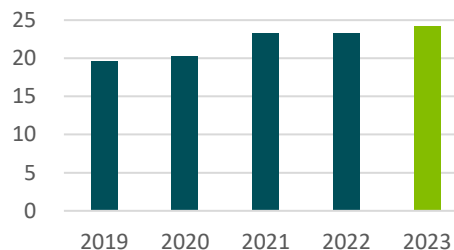
Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler utgjorde en inntekt på 3,2 millioner kroner. En økning på 4,0 millioner kroner fra 2022.

Renteporteføljen ga et positivt bidrag på 2,6 millioner kroner (1,4 millioner kroner) og valutainntekten var på 0,6 millioner kroner (0,6 millioner kroner).

PROVISJONSINTEKTER OG INNTEKTER FRA BANKTJENESTER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester ble 28,1 millioner kroner (27,0 millioner kroner) som er en økning på 1,1 millioner kroner fra 2022. Svak økning til tross for god vekst i 2023 skyldes lavere provisjonsinntekt fra Eika Boligkreditt som følge av en raskt stigende 3. mnd. Nibor gjennom året. Økte inntekter knyttet til forsikring bidro positivt. Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester ble 3,8 millioner kroner (3,8 millioner kroner).

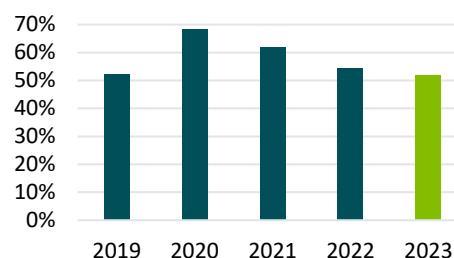
Netto provisjonsinntekter
MNOK

KOSTNADER

Bankens driftskostnader utgjorde 71,8 millioner kroner (60,1 millioner kroner) som er en økning på 11,7 millioner kroner sammenlignet med 2022. Økningen skyldes generelt høyere kostnadsnivå, høyere IT kostnader og kostnader i forbindelse med overgang til ny kjernebankløsning i 2023, som er kostnadsført med 5,7 millioner kroner. Bankens kostnad/inntektsforhold justert for verdipapirer for 2023 ble 52,0 prosent (54,7 prosent).

Kostnader/inntekter justert for VP (K/I)

LAVE TAP PÅ UTLÅN

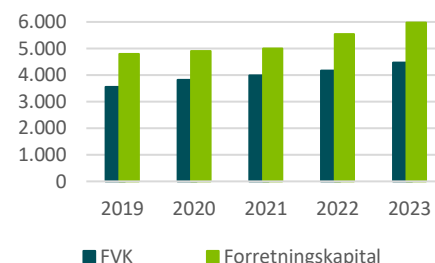
Tap på utlån utgjorde 0,7 millioner kroner i 2023 mot en nettokostnad på 37.000 kroner i 2022. Netto tapskostnad består av økning i forventet kreditttap i steg 1 og 2 med 1,0 millioner kroner, en reduksjon i steg 3 med 0,8 millioner kroner, konstatert tap på 0,6 millioner kroner og en inngang på tidligere perioders konstaterte tap på 0,2 millioner kroner.

Det brukes automatiserte kredittmodeller for å beregne forventet tap, i tillegg til individuelle vurderinger av enkelte kunder. Modellene er nærmere beskrevet i note 2 - Kreditt risiko. Ved årsslutt er mislighold blant bankens kunder på et lavt nivå og modellene har heller ikke fanget opp store endringer i andre risikovariabler som påvirker beregningen av forventet tap. Brutto misligholdt og kredittforringede engasjementer har økt til 17,4 millioner kroner fra 16,3 millioner kroner i 2022.

BALANSE

Bankens forvaltningskapital utgjorde 4.648 millioner kroner (4.476 millioner kroner) pr. 31. desember 2023 og økte med 173 millioner kroner siste 12 måneder eller 3,9 prosent. Bankens forretningskapital, som defineres som summen av bankens forvaltningskapital og utlån plassert i Eika Boligkreditt AS, utgjorde 5.975 millioner kroner (5.537 millioner kroner) pr. 31. desember 2023, en økning på 438 millioner kroner og 7,9 prosent.

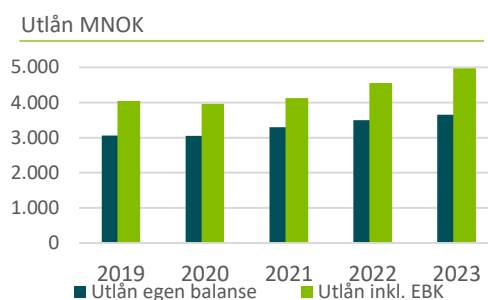
Forvaltning
MNOK

UTLÅN

Bankens brutto utlån i egen balanse per 31. desember 2023 var 3.649 millioner kroner, en økning på 154 millioner kroner, 4,4 prosent de siste 12 måneder. Utlån til privatmarkedet utgjorde 3.024 millioner kroner (2.968 millioner kroner), en andel på 82,9 prosent og lån til bedriftsmarkedet var på 625 millioner kroner (527 millioner kroner), en andel på 17,1 prosent.

Banken har i tillegg avlastet egen balanse for boliglån til Eika Boligkreditt AS (EBK). Bankens brutto utlån i egen balanse inklusiv EBK, var 4.975 millioner kroner per 31. desember 2023 (4.557 millioner kroner). Dette tilsvarer en økning på 9,2 prosent siste 12 måneder. Ved utgangen av 2023 var lån til privatmarkedet 4.241 millioner kroner, en andel på 85,2 prosent og lån til bedriftsmarkedet 734 millioner kroner, en andel på 14,8 prosent.

MISLIGHOLDTE/TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

Per 31. desember 2023 utgjorde brutto misligholdte engasjementer over 90 dager 2,4 millioner kroner (0,92 millioner kroner i 2022), tilsvarende 0,07 prosent (0,03 prosent i 2022) av brutto utlån i egen balanse.

Øvrige kredittforringede engasjementer er engasjementer som ikke er misligholdt, men hvor det i henhold til utlånsforskriften er foretatt individuelle nedskrivninger. Brutto øvrige kredittforringede engasjementer ved utgangen av året var 15,0 millioner kroner (15,4 millioner kroner i 2022), tilsvarende 0,41 prosent (0,44 prosent i 2022) av brutto utlån i egen balanse.

Forventet kreditttap i steg 1 og 2 per 31. desember 2023 var 7,6 millioner kroner (6,9 millioner kroner i 2022), tilsvarende 0,21 prosent (0,20 prosent i 2022) av bankens utlån i egen balanse. Lån i Eika Boligkreditt AS er tatt med i vurderingen, men holdt utenfor beregningen i prosent. Nedskrivninger i steg 3 per 31. desember 2023 utgjør 5,1 millioner kroner som tilsvarer en reduksjon på 0,7 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. Samlet utgjør totale nedskrivninger 0,35 prosent (0,36 prosent i 2022) av bankens utlån i egen balanse.

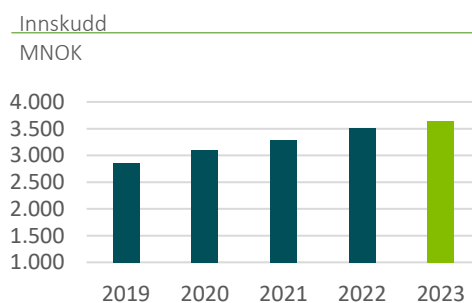
Styret mener at samlede nedskrivninger er dekkende for å reflektere risikoen for tap i utlånsporteføljen ved utløpet av 2023.

INNSKUDD

Innskudd fra kunder per 31. desember 2023 utgjorde 3.647 millioner kroner, som er en økning på 136 millioner kroner fra samme tid i fjor. Innskuddsprosenten var 99,94 prosent mot 100,45 prosent for ett år siden.

LIKVIDITET OG OBLIGASJONER

Innskudd i prosent av totale utlån i bankens balanse og lån plassert i Eika Boligkreditt AS, utgjorde 73,29 prosent mot 77,04 prosent i 2022.

Kontantstrømoppstillingen viser anskaffelsen og anvendelsen av likvide midler. Kontantstrømmen deles i operasjonelle aktiviteter, investerings-aktiviteter og finansieringsaktiviteter.

Operasjonelle aktiviteter i 2023 medførte en negativ kontantstrøm på 20,7 millioner kroner (nedgang 114,0 millioner kroner). Nedgangen skyldes i hovedsak netto utbetaling av lån til kunder, økte renteutbetalinger på innskudd fra kunder og kjøp av sertifikater og obligasjoner. Renteinnbetalinger på utlån til kunder og innbetaling av innskudd fra kunder bidrar positivt. Banken har netto positiv kontantstrøm på 43,6 millioner i

investeringsaktiviteter (positiv 0,5 millioner kroner). Netto kontantstrøm fra finansieringsvirksomheten er negativ med 49,5 millioner kroner (5,5 millioner kroner).

Banken har samlet en kontantbeholdning inklusivt innskudd i Norges Bank og andre kredittinstitusjoner på 185,6 millioner kroner (212,2 millioner kroner). I tillegg har banken ubenyttede trekkrettigheter på 120 millioner kroner.

Bankens LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 31. desember 2023 var på 333 prosent (488 prosent), godt over regulatorisk krav på 100, og NSFR (Net stable funding ratio) 140 prosent (139 prosent).

Banken har sertifikater og obligasjoner på totalt 568,2 millioner kroner (503,3 millioner kroner). Banken har inngått avtale med Eika Kapitalforvaltning om aktiv forvaltning av bankens rentebærende verdipapirer.

FINANSIERING

Banken har ikke utstedt senior obligasjonslån i løpet av 2023. Forfalt siste 12 måneder er 75 millioner kroner. Det er tatt opp lån på 50 millioner kroner i Kredittforeningen for Sparebanker (KFS) i januar 2023 for å erstatte deler av det forfalte lånet. Banken har ansvarlig lån på 40 millioner kroner med call i april 2024. Banken har søkt og fått godkjent refinansiering av det ansvarlige lånet. I tillegg til det ansvarlige lånet forfaller ytterligere 80 millioner kroner de neste 12 måneder. Senior obligasjonslån 50 millioner kroner og fondsobligasjon på 30 millioner kroner.

GARANTIER

Bankens garantivolum var ved årsskifte 152,1 millioner kroner (124,7 millioner kroner). Økningen skyldes i hovedsak garanti mot Eika Boligkreditt som følge av økt overføring av låneportefølje i løpet av 2023.

KAPITALDEKNING OG EGENKAPITAL

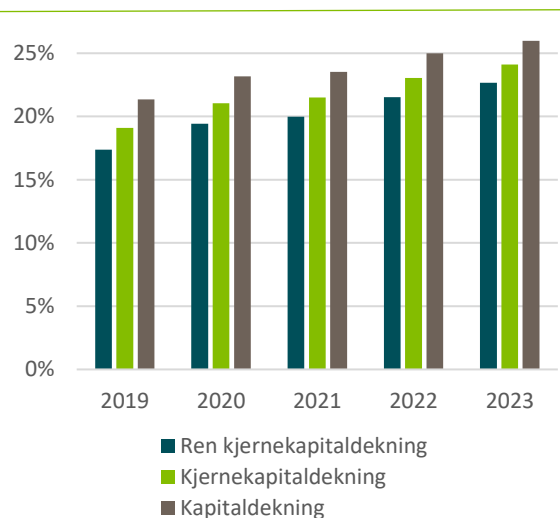
Banken har et ansvarlig lån på 40 millioner kroner ved utgangen av året. Fondsobligasjon, klassifisert som egenkapital, var på 30 millioner kroner. Fond for urealiserte gevinster var 94,9 millioner kroner (80,3 millioner kroner). Sum egenkapital var 672,3 millioner kroner, hvorav egenkapitalbeveiseiernes andel utgjorde 49,6 millioner kroner, inkludert foreslått utbytte på 4,4 millioner kroner.

Banken hadde ved utgangen av året en kapitaldekning på 26,09 prosent (25,10 prosent) og kjernekapitaldekning på 24,26 prosent (23,20 prosent). Ren kjernekapital utgjorde 22,89 prosent (21,77 prosent).

Banken har en eierandel på 1,51 prosent i Eika Gruppen AS og på 1,11 prosent i Eika Boligkreditt AS. Konsolidert kapitaldekning pr. 31.12.23 er 25,88 prosent (24,99 prosent), kjernekapitaldekning er 23,99 prosent (23,04 prosent) og ren kjernekapitaldekning er 22,58 prosent (21,54 prosent).

Det gjennomføres årlig en intern kapitalvurderingsprosess (ICAAP). Styret har med bakgrunn i kapitalkrav og fastsatt konsolidert Pilar 2 krav på 2,2 prosent fastsatt mål for konsolidert ren kjernekapitaldekning på 17,7 prosent. Banken anser seg godt kapitalisert, og oppfyller gjeldende myndighetskrav for kapitaldekning med god margin. Utover dette vurderer styret soliditeten løpende.

Kapitaldekning

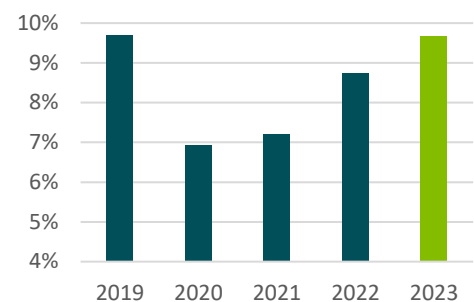

Avkastningen på egenkapitalen etter skatt utgjorde 9,67 prosent i 2023, mot 8,75 prosent i 2022. Egenkapitalavkastningen har økt med 0,92 prosent sammenlignet med fjoråret. Styret har som mål at HjordalBanken skal være en attraktiv bank for eksisterende og fremtidige egenkapitalbevisere.

Banken er ikke involvert i noen rettsvister som vurderes å ha betydning for bankens soliditet eller lønnsomhet.

Egenkapitalavkastning

RISIKO OG KAPITALSTYRING

GENERELT

Risiko- og kapitalstyring i Hjordal og Gransherad Sparebank er en løpende prosess som underbygger og støtter opp under bankens aktiviteter for å nå sine mål. Styret har nedfelt egne prinsipper for risikostyring gjennom «Policy for virksomhets- og risikostyring». Dokumentet definerer det overordnede rammeverk for bankens risikotoleranse. Denne risikotoleransen defineres gjennom mål for ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital. De mest sentrale risikoområdene er definert som kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko.

ORGANISERING OG ANSVAR

Styret foretar løpende vurderinger av de ulike risikoforholdene knyttet til bankens virksomhet. Saker som omhandler risikostyring og internkontroll forberedes av risiko- og revisjonsutvalget, som er et underutvalg av styret. Det er etablert egne prinsipper for behandling og oppfølging av risikoområder som er nedfelt i egne retningslinjer og policydokumenter. Målet er å sette rammer som bidrar til å begrense og styre de risikoer som følger av bankens virksomhet.

Risikostyringen skal sikre gjennomgående effektivitet og kvalitet i prosessene, støtte opp under bankens aktiviteter for å nå mål, og bidra til en stabil og god egenkapitalavkastning. Risikoeksponering og risikoutvikling følges opp og rapporteres periodisk til bankens styre og ledelse. Styret blir forelagt en årlig gjennomgang av internkontrollen og en vurdering av de risikoer banken eksponeres for.

Kredittrisiko

Banken skal ha en lav til moderat kredittrisikoprofil. Kredittrisiko defineres som risiko for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Kredittrisiko ansees å være det vesentligste risikoområdet i bankens virksomhet. Risikoen styres løpende i henhold til bankens kredittpolicy, kredittfullmakter, håndbøker og rutiner for kredittgivning, i tillegg til ulike rapporterings- og oppfølgingskrav.

Kredittpolicy, fullmakter, retningslinjer og felles kreditthåndbok i regi av Eika er oppdatert. Håndboken er tilpasset bankens egne retningslinjer og policydokumenter, og holdes ajour av Eika med hensyn til endrede myndighetskrav og forventinger fra Finanstilsynet.

Klimaendringer og miljøutfordringer utgjør en stadig større risiko, men også en mulighet til endring og omstilling. Klimarisiko kan deles i overgangsrisiko som er knyttet til omlegging til lavere utslipp og fysisk risiko som skyldes de faktiske effektene av klimaendringer. På kort sikt er overgangsrisikoen vurdert større enn den fysiske risikoen. Forventningene til bankens arbeid når det gjelder ESG-risiko i kredittarbeidet øker stadig, og banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal være med å bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha fokus på miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold i egen virksomhet. Banken har implementert et rammeverk for grønne lån innenfor privatmarkedet, og klima- og miljørisiko er en del av kredittprosessen hvor bærekraftvurdering er tatt inn som standard risikopunkt som vurderes i kredittoppsett for både bedrift- og privatmarkedet. Det er i 2023 etablert egen retningslinje for vurdering av bærekraftsrisiko i kredittsaken.

Kredittsjef Lars Beitnes Svendsen

Kredittrisikoen på utlånsporteføljen overvåkes gjennom bankens risikoklassifiseringssystem. Risikoklassifisering er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og dokumenteres for alle kredittsaker utenom ved mindre og midlertidige endringer. Det benyttes standardiserte modeller for både person- og bedriftsmarkedet. Modellene er nærmere beskrevet i note 2 - Kredittrisiko.

Banken yter i liten grad lån uten sikkerhet, og lån til privatmarkedet er i all hovedsak lån med pant i bolig innenfor bankens markedsområde. Porteføljen til personmarkedet har en lav risikoprofil og porteføljens kvalitet vurderes som god. 83 prosent av utlånsporteføljen til privatmarkedet klassifiseres som lav risiko. Styret anser kredittrisikoen i personmarkedsporteføljen for å være lav.

Utlån til bedriftsmarkedet ytes i hovedsak til bedrifter i bankens primærområder. Bankens utlån til bedriftsmarkedet kan maksimalt utgjøre 20 prosent av totale utlån på egen balanse. Ved utgangen av 2023 utgjorde bedriftsmarkedslåne 17 prosent av totale utlån på egen balanse. Utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet har en lav til moderat risikoprofil, og porteføljens kvalitet vurderes som tilfredsstillende. 63 prosent av porteføljen klassifiseres som lav. Utviklingen i kredittporteføljen følges opp med watchlist, misligholds- og risikorapporter. Tiltak og områder der en bør vær spesielt oppmerksom vurderes løpende.

Markedsrisiko

Med bankens markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.

Banken har utarbeidet en egen markedspolicy som gjennom rammer regulerer bankens eksponering i verdipapirmarkedet og rentemarkedet. Banken har en lav risikotoleranse innenfor markedsområdet og markedsinstrumentene skal først og fremst sikre at banken har en tilfredsstillende likviditetsbeholdning av lett omsettelige verdipapirer (LCR-kvalitet). Beholdningen skal sikre at banken har tilgang på likviditet i en

normalsituasjon og i en krisesituasjon. Rammene revideres årlig og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Administrasjonen rapporterer periodisk bankens posisjoner i forhold til rammene til styret banken gjennom risikorapporten.

OMLØPSAKSJER OG AKSJEFOND

Banken har ikke rammer for å investere i omløpsaksjer og aksjefond.

ANLEGGSAKSJER

Bankens anleggsaksjer utgjør i hovedsak Eika Gruppen AS og i Eika Boligkreditt AS. Investeringer vedtas av styret i hvert enkelt tilfelle.

OBLIGASJONER

Obligasjonsporteføljen forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom en forvaltningsavtale. Denne gjenspeiler hvordan midlene kan forvaltes innenfor rammene i bankens markedspolicy. Banken har god mulighet til å styre og kontrollere bankens markedsrisiko på bakgrunn av rapporter fra forvalter og egne vurderinger. Bankens obligasjonsportefølje er i all vesentlighet bankens likviditetsportefølje i tillegg til innskudd i Norges Bank og øvrige kredittinstitusjoner.

Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) forvalter bankens likviditetsportefølje i henhold til norsk lov, i tillegg til å innrette investeringene etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har også signert på FNs prinsipper for ansvarlige investeringer.

EKF's målsetning for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning. I investeringsbeslutningen inngår selskapets ESG-profil som et av kriteriene for utvelgelse. EKF følger også Statens Pensjonsfonds (Oljefondet) investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det innebærer at det ikke investeres i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder. Det investeres heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

I tillegg til å følge Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, har EKF også valgt å ekskludere selskaper innen industriene: kull, tobakk og gambling.

EKF har også ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til utvalgte stater fra investeringsuniverset. EKF utelukker videre også selskaper basert på produktinvolvering som f.eks. palmeolje, pornografi og oljesand.

VALUTA OG RENTERISIKO

Banken har lav risiko når det gjelder valuta. Banken har ikke lengre beholdning av valuta (kontanter) til kundeformål. Bankens kontrakt med SDC utgjør en begrenset valutarisiko ved at avtalen er i DKK. Avtalen med SDC som kjernebankleverandør opphørte pr. 31.12.23.

Banken skal i henhold til vedtatt policy kun påta seg en begrenset renterisiko. Banken har ingen fastrenteprodukter og all utstedt funding er flytende. Renterisiko blir løpende rapportert til styret, og renterisikoen har gjennom året vært innenfor vedtatt rammeverk.

Det er styrets vurdering at bankens samlede markedsrisiko er lav til moderat.

Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Likviditetsrisiko oppstår som en følge av bankens utlåns- og innlånsvirksomhet som har ulik forfallsstruktur. Likviditetsrisikoen styres gjennom løpetid på kundeinnskudd, forfallsstruktur på ekstern finansiering, begrensning i store innskudd, nedre grense for bufferlikviditet, likviditetsindikatorer og LCR. Banken benytter en likviditetsmodell for å simulere fremtidig likviditetsbehov som oppdateres hver måned. Risikoen søkes redusert ved å ha en tilstrekkelig likviditetsreserve, samt å ha en jevn forfallsprofil på ekstern finansiering.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Banken har over tid hatt høy innskuddsdekning og er i mindre grad avhengig av verdipapirmarkedet. Banken har fastsatt rammer for store innskudd. I tillegg har banken et innskuddsprodukt med 32 dagers oppsigelse. Dette reduserer risikoen for flytting av uventede store innskudd. Innskuddsdekningen målt som innskudd i prosent av utlån utgjør 99,94 prosent pr. 31. desember 2023 mot 100,45 prosent ved utgangen av 2022.

Banken har finansiering gjennom verdipapirmarkedet, der en benytter løpetider opp mot 5 år. Banken har trekkrettigheter i norsk kredittinstitusjon som utgjør 2,6 prosent av forvaltningskapitalen. Trekkrettigheten oppdateres og fornyes årlig. Banken har ved årsskiftet verdipapirer som er pantsatt i Norges Bank og som kan benyttes til å ta opp lån.

LCR er et nøkkeltall på bankens netto likviditetsstrøm de nærmeste 30 dager ved en stressituasjon. Bankens minstekrav for LCR er 110. Banken har en LCR indikator pr. 31.12.23 på 333 prosent.

Banken er deleier i Eika Boligkreditt AS. Gjennom dette eierskapet har banken forpliktet seg til å kjøpe OMF om Eika Boligkreditt trenger finansiering og det ikke er andre investorer som kjøper. Ved årsskifte er denne forpliktelsen 0, da Eika Boligkreditt har en større likviditet enn forpliktelse de neste 12 måneder.

Banken benytter Eika Boligkreditt som finansiering av lån innenfor 75 prosent belåningsgrad og for finansiering av grønne lån.

Banken inngikk i 2021 en samarbeidsavtale med Kredittforeningen for sparebanker (KFS) som har til hensikt å bidra til å drive frem bærekraftutviklingen i Norge. Banken forplikter seg til å øremerke lokale grønne prosjekter som kan finansieres gjennom KFS's utstedelse av grønne obligasjoner. Banken har inngått en låneavtale på 20 millioner kroner fra januar 2022.

Styret anser bankens likviditetsrisiko til å være lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap mv. som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Styring av operasjonell risiko ivaretas igjennom bankens øvrige policyer og retningslinjer, herunder egen policy for blant annet hvitvaskingsrisiko, personvern og IT. Banken skal ha en lav risikotoleranse innenfor det operasjonelle området. Det skal innenfor de ulike risikoområdene ikke være organisasjonsmessig sammenheng mellom de ansatte som utøver operativt arbeid, og de som har ansvaret for overvåking og rapportering av økonomiske nøkkeltall og styringsmål.

På årlig basis utarbeides det risikoanalyser, som danner grunnlag for kontrolltiltak og neste års internkontroll. Dette sikrer at banken har kvalitet og hensiktsmessighet i de kontrollhandlingene som skal utføres.

Banken har over tid brukt mye ressurser på virksomhetsstyring. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området er stor, særlig knyttet opp mot kravene innen utlån, antihvitvask, personvern og bærekraft. Banken har implementert rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på områdene. Området er bemannet med en leder for Risiko- og compliancefunksjonen, rådgiver compliance og en internkontroll medarbeider.

Banken har innenfor viktige områder valgt å inngå avtaler med Eika Kapitalforvaltning, Eika Depotservice og Eika Økonomiservice for å redusere den operasjonelle risikoen og tilføre banken økt kompetanse og kvalitet. Innenfor området virksomhetsstyring er banken en aktiv deltager og bruker av Eika VIS.

Rammeverk for operasjonell risiko overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret og ledelse.

ICAAP

Banken må til enhver tid oppfylle de regulatoriske kapitalkravene. I dette ligger det også at banken skal ha en prosess der man vurderer om banken har tilstrekkelig kapital for å oppfylle bankens kapitalbehov frem i tid. Styret har vedtatt mål for kapitaldekningen og en kapitalplan for perioden fram til og med 2023.

Resultatene av bankens ICAAP-prosess vil være førende for bankens strategi og policy. I bankens ICAAP for 2023 er Finanstilsynets Rundskriv 3/22 lagt til grunn ved fastsettelse av kapitalkrav og mål. Finanstilsynet har fastsatt bankens Pilar 2 krav til å være 2,2 prosent konsolidert.

EIERSTYRING OG LEDELSE

FORSTANDERSKAP

Bankens øverste organ, forstanderskapet består av 16 medlemmer, der 6 medlemmer velges blant bankens innskyttere, 4 velges av egenkapitalbeviserne, 2 velges av kommunene Notodden og Hjartdal og 4 velges av bankens ansatte.

Forstanderskapet har i 2023 hatt to møter. Saker som ble behandlet var årsregnskap og valg.

STYRET

Styret har 6 medlemmer inklusiv ansatt valgt representant. I tillegg har de ansatte benyttet seg av retten til å velge en observatør. Adm. Banksjef er styrets sekretær og deltar på alle styremøter. Styret har en allsidig yrkes- og styreefaring, minst ett styremedlem har kompetanse innen regnskap.

Styret har et eget risiko- og revisjonsutvalg som består av 2 styremedlemmer. Utvalget skal jevnlig vurdere om bankens styring- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfanget av virksomheten.

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringsdekningen som er tegnet, bygger på en vurdering av potensiell ansvars eksponering.

Banken er underlagt forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, men er ikke pålagt å ha et eget godtgjørelsesutvalg. Banken har ingen variabel godtgjørelse.

ADMINISTRATIV LEDELSE

Bankens administrative ledelse har bestått av adm. banksjef, assisterende banksjef og leder HR/Marked/IT. I utvidet ledergruppe inkluderes avdelingsledere for personmarked, bedriftsmarked og forsikring i tillegg til ledere for avdelingskontorer.

STRATEGISKE SAMARBEIDSPARTNERE OG EIERSKAP

EIKA ALLIANSEN

Hjartdal og Gransherad Sparebank er aksjonær Eika Gruppen AS og en av alliansebankene i Eika Alliansen som består av rundt 45 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på om lag 480 milliarder kroner og 2500 ansatte, noe som gjør alliansen til en av de største og viktigste aktørene i det norske bankmarkedet. Med 170 bankkontorer i 114 kommuner er Eika-bankene til stede med avgjørende bidrag til vekst, utvikling og verdiskaping i sine lokalsamfunn.

LOKALBANKENE SOM STYRKER LOKALSAMFUNNET

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv. Bankene har lokalt ansatte, kompetente rådgivere med et personlig engasjement og effektive rådgiverløsninger. Sammen med noen av de beste kundeløsningene i den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er denne samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika har blant landets mest tilfredse kunder både i person- og bedriftsmarkedet.

EIKA STYRKER LOKALBANKEN

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bankinfrastruktur inkludert IT, betalingstjenester og samhandlingsverktøy for bankenes ansatte og kunder.

Bankenes behov for å utvikle nye digitale løsninger som både bidrar til den gode kundeopplevelsen og samtidig ivaretar kundenes sikkerhet samt et økende antall regulatoriske krav, er både krevende og kostnadsdrivende. For å styrke bankenes konkurransekraft har Eika og bankene migrert sine kjernebankløsninger fra danske SDC til TietoEVERY. Fra og med 2024 vil dette gi bankene og deres kunder bedre løsninger og mer kostnadseffektiv utvikling av nye løsninger for bankene sammenlignet med tidligere.

Gjennom Eika får bankene og deres kunder tilgang til et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Dette inkluderer forsikringsprodukter, kort- og smålansprodukter og spareprodukter i fond, samt eiendomsmegling gjennom Aktiv Eiendomsmegling. I 2023 inngikk Eika Kredittbank en avtale om fusjon med Sparebank1 Kreditt og Eika Forsikring en avtale om å slå seg sammen med Fremtid Forsikring. Etter planen, og forutsatt myndighetenes godkjenning, vil disse selskapene bli fusjonert i 2024 og bankene alliansen vil være eiere av og distributører av produkter fra de to sammenslåtte selskapene. Dette er gjort for å styrke de to selskaperes konkurransekraft som igjen vil bidra til å styrke lokalbankene.

Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene bedre kundeservice gjennom økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon.

Utover dette leverer Eika kompetanseutvikling og opplæring gjennom Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice samt en rekke andre tjenester innen bærekraft og næringspolitikk, kommunikasjon, marked og merkevare. Alt for å ivareta lokalbankenes behov.

EIKA BOLIGKREDITT SIKRER LOKALBANKEN LANGSIKTIG FUNDING

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 59 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt's hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søker finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har ved utgangen av tredje kvartal 2023 en forvaltningskapital på om lag 120 milliarder kroner og er en avgjørende bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

VIKEN EIENDOMSMEGLING AS

Banken eier 20 prosent av Viken eiendomsmegling AS sammen med Tinn Sparebank (20 prosent) Notodden Boligbyggelag (30 prosent) og Kongsberg Boligbyggelag (30 prosent). Selskapet er en Aktiv-megler. Formålet med eierskapet er å tilby bankens kunder eiendomsmeglertjenester.

ORGANISASJON OG ARBEIDSMILJØ

HjartdalBanken hadde ved årsskifte 29 ansatte som utgjorde 28,8 årsverk. Ved utgangen av 2022 var det 29 medarbeidere i HjartdalBanken, antall årsverk var 28,4. To ansatte har gått av med pensjon og en har sluttet. Det er ansatt 3 nye medarbeidere i 2023.

Sykefraværet i 2023 er målt til 3,8 prosent. Langtidsfraværet utgjør 3,3 prosent. Dette er en nedgang fra 2022 med 2,8 prosent totalt, langtidsykefraværet er redusert med 0,4 prosent. Banken deltar i inkluderende arbeidsliv og har avtale med Bedriftshelsen, som blant annet har tilbudt alle ansatte vaksineringsprogram. Bankens ansatte har behandlingsforsikring som et av flere tiltak for å bidra til redusert sykefravær. De ansatte har ikke vært involvert i skader eller ulykker i forbindelse med arbeid. Det legges til rette for at eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjon.

Helse, miljø og sikkerhet er ivaretatt gjennom bankens HMS-rutiner. Tillitsvalgte og bankens ledelse har en god og konstruktiv dialog. Det har blitt gjennomført vernerunder på alle kontorene og kun små endringer har vært nødvendig for å ivareta et godt fysisk arbeidsmiljø på alle kontorer.

KOMPETANSE

Banken ser det som viktig at alle ansatte gis mulighet til å utvikle sin kompetanse. I tråd med bankens strategi om kompetanseutvikling, profesjonell rådgivning og høy servicegrad overfor kundene, er det et kontinuerlig mål å styrke de ansattes kompetanse. Fokus på videreutvikling av medarbeiderne, kombinert med kvalitativ rekruttering av nye medarbeidere, har resultert i en kompetent stab. Mange av bankens ansatte er autoriserte finansielle rådgivere (AFR), godkjente forsikringsrådgivere (GOS), autorisert innen kreditt (AIK), har dagligbanksertifisering og/eller har internsertifisering som bedriftsrådgiver. Det er etablert et samarbeid med Eika-skolen og FinAut (Finansnæringens Autorisasjonsordning). Deres opplæringsprogram og årlige kompetanseoppdateringer ivaretar bransjens og bankens krav til sertifisering og autorisering.

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

I vår policy for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar er likestilling og diskriminering omtalt spesielt. Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at karrieremulighetene skal være de samme.

Videre skal mulighetene også være like med hensyn til alder, legning, etnisitet, religion, livssyn eller funksjonsevne. Av samme hensyn skal diskriminering av kunder heller ikke forekomme. Ingen form for verbal, fysisk og seksuell trakassering aksepteres.

Banken har fokus på likestilling og mangfold, både internt og blant våre kunder. Blant kundene våre er det forskjeller i økonomikunnskap, dette hensyntas gjennom bankens mål om å drive tilpasset, helhetlig økonomisk rådgivning.

Gjennomsnittlig årslønn i banken er for kvinner er kr 663.292 og for menn kr 742.037. Banksjef og assisterende banksjef er ikke medregnet. Det er fortsatt en lønnsforskjell, fordi det er flest menn i ledende stillinger. Vårt overordnede mål er en jevn kjønnsfordeling på alle nivåer og det skal gjenspeiles i fremtidig rekruttering.

BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR

Bankens visjon er å være en hovedbank for våre kunder – din bank for framtida. Visjonen springer ut fra bankens grunnleggende formål «Med lønnsom bankdrift og bærekraftig utvikling skaper vi verdier for kunder, eiere og vårt nærmiljø». Vi har 125 år bak oss som ansvarlig samfunnsaktør og bidragsyter til vekst og utvikling i vårt markedsområde. Vårt bærekraftsarbeid skal bidra til å sikre at vi fortsetter å ivareta vår risiko og lønnsomhet, samt å understøtte en bærekraftig utvikling hos våre kunder og i vårt nærmiljø.

I 2023 har vi oppdatert våre retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft. Retningslinjene beskriver bankens bærekraftsarbeid innenfor klima og miljø, menneskerettigheter, økonomisk kriminalitet, informasjonssikkerhet og personvern, bankens likviditetsbeholdning, eierskap og investeringsstrategi, lokalt engasjement, markedsføring, salg og kommunikasjon, samt kunder, leverandører, konkurrenter og ansatte. FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift og UN Global Compact ligger til grunn for bankens arbeid med bærekraft. Av FNs 17 bærekraftsmål, har vi valgt ut 7 mål som banken særlig kan bidra til:

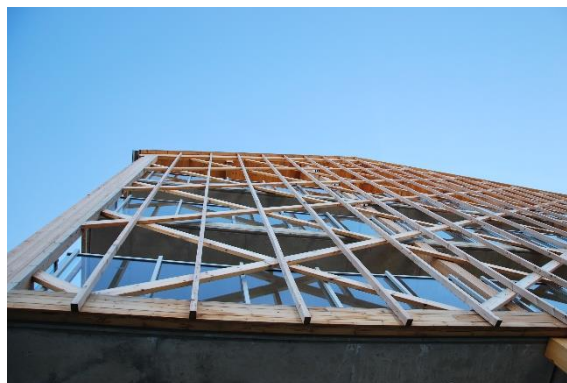
Vi har hatt to interne prosjektgrupper som har jobbet med bærekraft gjennom året: 1) vi har startet prosessen med å bli miljøfyrtårnsertifisert og 2) vi har begynt å forberede oss på å møte kravene som kommer i EU-direktivet CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).

Miljøfyrtårn - Vi har kartlagt våre påvirkninger på klima, miljø og arbeidsmiljø. Vi skal jobbe videre med å forbedre oss på disse områdene. Det meste av kartleggingen og innrapporteringen er ferdigstilt. Vi har bestilt sertifiserer og vil være miljøfyrtårnsertifisert i løpet av første kvartal 2024.

CSRD - Banken har deltatt i første fase av CSRD-prosjektet i Eika. CSRD innføres fra regnskapsåret 2024 og de første bankene vil være rapporteringspliktige fra 2026 (for 2025). Direktivet skal sikre en standardisert rapportering av bærekraftinformasjon fordelt på risiko, muligheter og konsekvenser. Dobbel vesentlighetsanalyse inngår i CSRD og er en vurdering av hvordan virksomheter påvirker omverdenen – klima, miljø, samfunn og mennesker, og hvordan omverdenen påvirker virksomheter. Formålet med å delta i CSRD-prosjektet er å få økt fokus på bærekraft i banken, samt få kunnskap og innsikt i kommende krav og være rustet til å gjennomføre CSRD-rapportering når vi blir rapporteringspliktige. Banken har kommet godt i gang med sin analyse. Vår største påvirkning på omverdenen er gjennom finansierte utslipp på bolig og næringseiendom, det vil si gjennom utlånsporteføljen. Vi har kartlagt bankens klimagassutslipp på boliglånporteføljen basert på byggeår/tek-standarder og vil jobbe med å forbedre porteføljen.

Vi har jobbet med å videreføre bankens bærekraftstrategi som består av tre dimensjoner:

Bærekraftige lokalsamfunn - Sparebankene ble i sin tid etablert for å bidra til økonomisk trygget for den enkelte og bidra til positiv utvikling til lokalsamfunnet både ved å ta imot innskudd, yte utlån og gi gaver. Banken skal være en sparringspartner som virkeliggjør planer, mål og muligheter for kunden og vårt nærmiljø. Vi finansierer privatkunden og bedrifter. Vi plasserer overskuddsmidler og sørger for at våre kunder er riktig forsikret. Det er en grunnleggende del av bankens strategi å støtte lokale tiltak gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål.

Fremme bærekraft i egne produkter og i vår forretningsmodell – Gjennom vår rådgivning og våre produkter fremmer vi bærekraft. Vi har etablert utlånsproduktet grønne boliglån og vi tilbyr grønne billån gjennom Alliansen og Eika Kredittbank. Klima- og bærekraftsrisiko er en obligatorisk del av kredittvurderingen, både for bedriftsmarkedet og personmarkedet. Banken må forberede kundene på fremtidige krav fra EUs bygningsdirektiv gjennom rådgivningen. Energiforbruk for bygg skal reduseres innen 2030 og bygningsmassen skal være klimanøytral innen 2050. I denne prosessen har banken et stort ansvar med å informere og motivere kundene til å ta kloke valg og gjøre riktige tilpasninger når det søkes om finansiering.

Vi tilbyr våre kunder bærekraftige fondsinvesteringer som følger samme strenge vurderinger til bærekraft som bankens plassering av egen likviditetsportefølje. Vi kartlegger og stiller krav til at våre leverandører og samarbeidspartnere har et bevist forhold til bærekraft. Bærekraft er et av vurderingskriteriene ved våre innkjøp.

Sikre bærekraft i eget hus – HjørtaldalBanken gjennomfører tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av strøm, papir og sikrer at ressurskrevende reisevirksomhet reduseres. Blant annet ved å legge til rette for digitale møteplasser. Vi avfallssorterer på alle kontor. Vi har i dag 40 prosent kvinnelige ledere og har som mål å ivareta mangfoldet i organisasjonen. Vi satser på kompetanse og våre medarbeidere deler den kompetansen med kunder og vårt nærmiljø.

Rådgiver Kristine Flatland Sinnerud

Frem mot 2030 skal Norge gjennom en omfattende omstilling, der klimakutt og -endringer, nye krav, konkurranse og strammere offentlige budsjetter, vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter.

Lokalbankens rolle som drivkraft for vekst og utvikling for privatkunder, næringsliv og norske lokalsamfunn, vil fremover bli viktigere enn noen gang. Bankens rådgivningstilbud og nærhet til kundene gjør oss til nøkkelaktører i omstillingen av norske småbedrifter, og i å sikre ny aktivitet og arbeidsplasser når det som ikke er bærekraftig skal erstattes. Nærhet til kunden gir også et godt utgangspunkt for å tilby relevante produkter for den voksende kundegruppen som er opptatt av bærekraft.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt bidrar til bankenes økonomiske resultater og markedsposisjon, noe som er et viktig grunnlag for bankens bidrag til et bærekraftig samfunn. I tillegg arbeides det med bærekraft i utvikling av produkter, bankens systemer og verktøy og kompetansetilbudet til bankenes ansatte, og med å sikre god miljøledelse og bærekraftige valg i egne organisasjoner og overfor leverandører og samarbeidspartnere.

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdier. For å kunne synliggjøre bankens samfunnsansvar, er forutsetningen at banken makter å skape lønnsomhet, og som et minimum, etterlever alle lover og forskrifter. Det er også en forutsetning at banken har et godt forhold til sine medarbeidere og ledere, har et verdigrunnlag som etterleveres og betyr noe for de ansatte, samt har de beste relasjoner til sine kunder og samarbeidspartnere.

Samfunnsansvaret innebærer også at banken skal ha et bevist forhold til sine interessenter og påse at bankens handlinger bidrar til en sosialt ansvarlig forretningsdrift. Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet samt det ytre miljø.

Banken har et relativt beskjedent direkte klimaavtrykk, men er indirekte eksponert gjennom klimarisikoen til våre kunder og vår låneportefølje. Banken har nedsatt en intern gruppe som skal jobbe med å kartlegge og rapportere bankens vesentlig karbonrelatert kreditteksponering. Bankens påvirkning på det ytre miljø vurderes som lav/moderat.

Antihvitvask og korrupsjon har hatt et høyt fokus også i 2023. HjørtaldalBanken jobber kontinuerlig med å avdekke og bekjempe økonomisk kriminalitet. Bankens overordnede retningslinjer for antihvitvask legger tydelige føringer for hvordan banken arbeider på området. Policy for antihvitvask sammen med risikovurdering evalueres og oppdateres minimum årlig. Transaksjonsovervåkning gjennomføres daglig og det gjennomføres systematiske 1. linje og 2. linjekontroller innenfor området. Innsikt i kundens virksomhet og bruk av banken er avgjørende for at vi kan gjennomføre en risikobasert kontroll og kunne overholde kravene i lovverket. Avvik og

mistenkelige transaksjoner blir løpende rapportert til Økokrim. Det gjennomføres rolletilpasset opplæring for styret og alle medarbeidere gjennom året.

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) trådte i kraft 01.07.2022. Loven skal sikre at virksomheter i større grad kjenner til arbeidsforholdene i sine verdikjeder og være transparente om hvordan virksomheten jobber for å sikre at produktene og tjenestene selskaper tilbyr, har blitt fremstilt på en måte som ivaretar menneskerettigheter. HjordalBanken er underlagt reglene i Åpenhetsloven, herunder plikten til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger for leverandører/ forretningspartnere, og redegjørelsen publiseres årlig på bankens nettside innen den lovfastsatte fristen 30. juni. HjordalBanken arbeider med å videreutvikle arbeidet med aktsomhetsvurderinger og redegjørelse. I 2023 ble det etablert Rutine for innkjøp, som vektlegger bærekraft ved innkjøp og valg av leverandører. Våre viktigste forretningspartnere er i og gjennom Eika Gruppen, som dokumenterer ivaretagelsen av ESG på disse.

STYRETS FORSLAG TIL UTBYTTE OG GAVER

Hjordal og Gransherad Sparebank har et resultat etter skatt på kr. 58.131.331 som foreslås disponert slik:

Utbytte	4.400.000 kr.
Gaver	1.500.000 kr.
Overføres til Sparebankens Fond	51.524.913 kr
Overføres til utjevningsfond	706.418 kr

Egenkapitalbeviserens andel av årsoverskuddet, etter dekning av andel renter fondsobligasjoner, er 12,77 kroner, totalt 5.106.418 kroner. Foreslått utbytte per egenkapitalbevis utgjør 11,00 kroner, i tillegg overføres det 1,77 kroner per egenkapitalbevis til utjevningsfondet.

FORTSATT DRIFT

Etter styrets vurdering gir resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter et riktig bilde av årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Det er etter styrets vurdering heller ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for banken etter regnskapsårets utgang. I samsvar med regnskapslovens §3-3a bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er tilstede.

UTSIKTENE FREMOVER

Banken har i 2023 styrket sin markedsposisjon i sitt markedsområde til tross for lavere aktivitet lokalt og nasjonalt. Etablering av nytt kontor i Bø i Midt-Telemark og en økt satsning på Kongsberg har gitt resultater, samtidig som vi holder vår posisjon på Notodden og i Hjordal.

Det forventes at 2024 vil gi tøffere konkurranse og lavere vekst, og at rentenivået vil ligge en stund på dagens nivå med en boliglansrente på rundt 5,5 prosent. Vårt fokus vil være rettet mot kundene og deres økonomiske utfordringer i en tid hvor alt blir dyrere. Tett og god oppfølging av person- og bedriftskunder. Det knytter seg spenning til årets lønnsoppgjør, arbeidstakersiden er klar i sin tale om reallønnsvekst.

Styret budsjetterer med et resultat i 2024 der resultat og vekst er tatt noe ned som en følge av lavere aktivitet og press på rentemarginen. Det er et mål og opprettholde kapitaldekningen og styret vil følge mislighold og tapsrisikoen på kreditt nøye. Kompetanseutvikling er høyt på agendaen for å møte fremtidens krav og være en attraktiv arbeidsplass for ansatte. HjordalBanken har som ambisjon å fortsette å styrke sin lokale posisjon i et godt lokalt markedsområde. Vi skal utgjøre en forskjell ved å være lokalt til stede, fysisk og digitalt, for næringskunder og privatkunder.

AVTALE OM FUSJON

---

14. januar 2024 signerte styrene i HjordalBanken og Skue Sparebank avtale om fusjon. Styret legger stor vekt på at den sammensluttede banken skal bevare og forsterke den lokale tilknytningen. Den sammensluttede banken skal bidra aktivt til utviklingen av lokalt næringsliv og tilby gode vilkår og god service, nærhet og trygghet for privatmarkedet. En sammenslåing vil gjøre banken bedre rustet til å møte dagens og fremtidens myndighetskrav og økende kundekrav. Den endelige fusjonsavtalen skal behandles i forstanderskapet i mars.

TAKK

Det rettes en stor takk til bankens ansatte som gjennom året har vist stor innsats og endringsvilje tilpasset stadig nye rammebetingelser. Takk også til bankens tillitsvalgte for god innsats i 2023, og til kunder og andre samarbeidspartnere for den tillit dere har vist banken gjennom året. Det er og hyggelig å kunne rette en takk til bankens 215 egenkapitalbevisiere som har valgt å plassere kapital i banken. Styret ser fram til et nytt år hvor det skal jobbes videre med å videreutvikle banken til felles beste for kunder, ansatte, eiere og nærmiljø.

Sauland 31.12.2023/06.03.2024

Barbro Moen Ternsten
styreleder

Odd-Ingar Liane
styrets nestleder

Sigrid Louise Gundersen Philippart
styremedlem

Arve Bakken
styremedlem

Ragnar Frøland
styremedlem

Lars Beitnes Svendsen
styremedlem, ansattvalgt

Åse Kjersti Øverdal
adm. banksjef

Resultat

<i>Ordinært resultat - Tall i tusen kroner</i>	Noter	2023	2022
Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		189.212	108.341
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		25.316	11.299
Rentekostnader og lignende kostnader		100.950	33.456
Netto renteinntekter	Note 18	113.578	86.183
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		28.086	27.028
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3.849	3.759
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		7.939	10.417
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		3.210	-819
Andre driftsinntekter		294	267
Netto andre driftsinntekter	Note 20	35.681	33.134
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	34.222	29.351
Andre driftskostnader	Note 22	35.959	29.293
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 31	1.647	1.432
Sum driftskostnader før kredittap		71.828	60.076
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	665	37
Resultat før skatt		76.766	59.204
Skattekostnad	Note 23	18.634	12.107
Resultat av ordinær drift etter skatt		58.131	47.097
<i>Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner</i>			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 25	15.019	34.253
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		15.019	34.253
Sum andre inntekter og kostnader		15.019	34.253
Totalresultat		73.150	81.350
Resultat etter skatt per egenkapitalbevis		13	11

Balanse

Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	2023	2022
Kontanter og kontantekvivalenter	Note 24-25	28.648	30.592
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	Note 24-25	156.945	181.559
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-11, 24-25	3.635.880	3.482.824
Rentebærende verdipapirer	Note 26	568.213	503.304
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 27-28	223.948	241.975
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak	Note 30	299	299
Varige driftsmidler	Note 31,43	27.459	28.550
Andre eiendeler	Note 32	6.970	6.480
Sum eiendeler		4.648.362	4.475.583

Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2023	2022
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 33	110.871	64.769
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 34	3.646.562	3.510.665
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 35	140.925	215.863
Annen gjeld	Note 36,43	16.431	22.391
Betalbar skatt	Note 23	16.973	12.310
Utsatt skatt	Note 23	1.520	0
Andre avsetninger	Note 6, 10-11	2.236	3.657
Ansvarlig lånekapital	Note 35	40.519	40.397
Sum gjeld		3.976.036	3.870.052
Aksjekapital/Eierandelskapital	Note 38	40.000	40.000
Overkursfond		396	396
Fondsobligasjonskapital	Note 37	30.000	30.000
Sum innskutt egenkapital		70.396	70.396
Fond for urealiserte gevinster		94.918	80.282
Sparebankens fond		497.308	446.503
Gavefond		100	100
Utjevningsfond		9.604	8.250
Sum opptjent egenkapital		601.929	535.135
Sum egenkapital		672.326	605.531
Sum gjeld og egenkapital		4.648.362	4.475.583

Sauland 31.12.2023/06.03.2024

Barbro Moen Ternsten
styreleder

Odd-Ingar Liane
styrets nestleder

Sigrid Louise Gundersen Philippart
styremedlem

Arve Bakken
styremedlem

Ragnar Frøland
styremedlem

Lars Beitnes Svendsen
styremedlem, ansattvalg

Åse Kjersti Øverdal
adm. banksjef

Kontantstrømoppstilling

Tall i tusen kroner	Noter	2023	2022
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Netto utbetaling av lån til kunder		-153.558	-201.526
Renteinnbetalinger på utlån til kunder		183.381	105.707
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		135.898	218.156
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-81.368	-25.509
Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		5.643	2.634
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner		-62.432	22.020
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner		22.744	11.299
Netto provisjonsinnbetalinger		24.237	23.269
Utbetalinger til drift		-83.458	-53.370
Betalt skatt	Note 23	-11.783	-9.381
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-20.696	93.299
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	-181
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	Note 31	-77	0
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer		49.269	6.456
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer		-13.507	-16.118
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		7.939	10.417
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet		43.624	574
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Leieutbetalinger balanseførte leieforpliktelser	Note 43	-724	-569
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld	Note 35	-75.000	-30.000
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-8.897	-5.861
Innbetaling ved lån fra kredittinstitusjoner	Note 33	50.000	40.000
Renteutbetalinger på lån fra kredittinstitusjoner		-5.005	-485
Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-2.372	-1.602
Renteutbetalinger på fondsobligasjon		-2.308	-1.753
Utbetalinger fra gavefond		-1.500	-1.500
Utbytte til egenkapitalbeviserne		-3.680	-3.684
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet		-49.486	-5.454
A + B + C Netto endring likvider i perioden		-26.557	88.419
Likviditetsbeholdning 1.1		212.151	123.732
Likviditetsbeholdning 31.12		185.594	212.151
Likviditetsbeholdning spesifisert:			
Konter og kontantekvivalenter		28.648	30.592
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker		156.945	181.559
Likviditetsbeholdning		185.593	212.150

Egenkapitaloppstilling

Tall i tusen kroner	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Sum egenkapital
	Egenkapital bevis	Overkurs fond	Hybrid-kapital	Sparebankens fond	Utjevningss fond	Gave fond	Fond for urealiserte gevinster		
Egenkapital 31.12.2022	40.000	396	30.000	446.504	8.249	100	80.282	605.531	
Resultat av ordinær drift etter skatt				53.025	5.106			58.131	
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader				347	35		14.636	15.019	
Totalresultat 31.12.2023	0	0	0	53.372	5.141	0	14.636	73.150	
Utbetalt gaver				-1.500				-1.500	
Utbetalt utbytte					-3.680			-3.680	
Renter på hybridkapital				-1.712	-107			-1.819	
Andre egenkapitaltransaksjoner				645				645	
Egenkapital 31.12.2023	40.000	396	30.000	497.309	9.603	100	94.918	672.326	
Egenkapital 31.12.2021	40.000	396	30.000	406.778	7.664	100	46.180	531.118	
Resultat av ordinær drift etter skatt				42.640	4.457			47.097	
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader				137	14		34.102	34.253	
Totalresultat 31.12.2022	0	0	0	42.777	4.471	0	34.102	81.350	
Utbetalt gaver				-1.500				-1.500	
Utbetalt utbytte					-3.684			-3.684	
Renter på hybridkapital				-1.551	-202			-1.753	
Egenkapital 31.12.2022	40.000	396	30.000	446.504	8.249	100	80.282	605.531	

Foreslått utbytte utgjør 11,00 kr pr. egenkapitalbevis

	2023	2022
Foreslått utbytte	4.400	3.680

Noter til regnskapet

Note 1 – Regnskapsprinsipper	35
Note 2 – Kredittrisiko.....	41
Note 3 – Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger.....	45
NOTE 4 – Kapitaldekning	46
Note 5 – Risikostyring.....	48
Note 6 – Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	50
Note 7 – Fordeling av utlån	52
Note 8 – Kredittforringede engasjementer.....	53
Note 9 – Forfalte og kredittforringede utlån	54
Note 10 – Eksponering av utlån	55
Note 11 – Nedskrivninger tap	56
Note 12 – Store engasjement	58
Note 13 – Sensitivitet.....	58
Note 14 – Likviditetsrisiko	59
Note 15 – Valutarisiko	60
Note 16 – Kursrisiko	60
Note 17 – Renterisiko	61
Note 18 – Netto renteinntekter	62
Note 19 – Segmentinformasjon	62
Note 20 – Andre inntekter	63
Note 21 – Lønn og andre personalkostnader	63
Note 22 – Andre Driftskostnader.....	65
Note 23 – Skatter.....	66
Note 24 – Kategorier av finansielle instrumenter	67
NOTE 25 -Virkelig verdi finansielle instrumenter	68
Note 26 – Rentebærende verdipapirer	70
Note 27 – Aksje, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultat	71
Note 28 – Aksjer og egenkapitalbevis utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	72
NOTE 29 – Finansielle derivater.....	72
Note 30 – Tilknyttet selskap	72
Note 31 – Varige driftsmidler	73
Note 32 – Andre eiendeler	73
Note 33 – Innlån fra kredittinstitusjoner.....	73

Note 34 - Innskudd og andre innlån fra kunder	74
NOTE 35 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	74
NOTE 36 - Annen gjeld, avstemming av netto gjeld	75
NOTE 37 - Fondsobligasjonskapital	76
NOTE 38 - Eierandelskapital og eierstruktur	76
NOTE 39 - Resultat før andre inntekter og kostnader som prosent av forvaltningskapitalen og resultat pr. egenkapitalbevis	79
NOTE 40 - Garantier	80
Note 41 - Hendelser etter balansedagen	81
Note 42 - Transaksjoner med nærstående parter	81
Note 43 - Leieavtaler (hvor selskapet er leietaker)	82
NØKKELTALL	84

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

Hjartdal og Gransherad Sparebank er en selvstendig sparebank som tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor områdene utlån, betalingsformidling, sparing og forsikring. Bankens målsetting er å være vårt markeds beste hovedbank med stor grad av nærhet. Våre kunder er personkunder, små- og mellomstore bedrifter og kommuner.

Hjartdal og Gransherad Sparebank har hovedkontor i Hjartdal kommune med forretningsadresse Saulandsvegen 418, 3692 Sauland.

Regnskapet gjelder for perioden 01.01. til 31.12.2023 og ble godkjent av styret 6. mars 2024, og av forstanderskapet den 20. mars 2024.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER TIL EKSISTERENDE STANDARDER SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT OG HVOR FORETAKET IKKE HAR VALGT TIDLIG ANVENDELSE

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er tredd i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning bankens regnskap.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Hjartdal og Gransherad Sparebank.

INNETKTSFØRING

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes i netto renteinntekter under linjen for renteinntekter målt til effektiv rentes metode.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv

rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån fra egen balanse kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er

klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på netto balanseført verdi og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til note 2.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Banken benytter seg av Eika sin løsning for beregning av eksponering ved mislighold (EAD), vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, og selve beregningen av forventet kredittap (ECL). Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto verdigrunnlag gevinst/(tap) på valuta og finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi

fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi (mindre enn 5 000 USD) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsansøknelse. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse inkluderer elementer som fast leie justert for indeksreguleringer i leiekontraktene. Felleskostnader og andre variable leiebetalinger etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene og føres som driftskostnad. Diskonteringsrente for leieavtaler er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesats en leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittisiko og leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som en del av «Varige driftsmidler», mens leieforpliktelsene presenteres som «Andre avsetninger» i balansen. Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

INVESTERINGER I TILKNYTTET SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %).

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2014 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

FONDSOBLIGASJON

Fondsobligasjoner som er evigvarende, og hvor banken har en ensidig rett til å ikke betale renter til investorene, tilfredsstiller ikke definisjonen til finansielle forpliktelser i henhold til IAS 32. Slike obligasjoner klassifiseres som egenkapital i balansen (hybridkapital) og renten behandles som utbytte og presenteres som reduksjon i sparebankens fond og utjevningfond.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte/indirekte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
  - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
  - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd., beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ og $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventningene til fremtiden er tatt hensyn til gjennom en makroøkonomisk regresjonsmodell for henholdsvis PM og BM som vurderer endring i sannsynligheten for mislighold (PD) i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). I basissceneriet er det benyttet makroprognoser fra SSBs rapport «Konjunkturtendensene» og mer langsiktige prognoser fra IMF for å få en lengre prognoseperiode enn hva som framgår av SSB-rapporten.

Tabellen viser makroprognoser for basis-scenariet:

Makroprognoser	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
BNP Fastlands-Norge	0,7	0,9	1,7	2,4	2,2	2,0	1,8
Pengemarkedsrente (nivå)	4,2	4,7	3,9	3,3	3,3	3,1	2,9
Arbeidsledighetsrate (nivå)	3,6	3,9	4,1	4,2	4,0	4,0	4,0

Opp- og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med basisprognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester, sett i sammenheng med vektingen av scenariene.

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for personmarkedet. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
Basis	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Nedside	2,1	2,0	1,8	1,3	1,1	0,9
Oppside	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9
Vektet	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	0,9

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for bedriftsmarkedet.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
Basis	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9
Nedside	2,3	2,0	1,7	1,1	1,0	0,9
Oppside	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,9
Vektet	1,3	1,2	0,9	0,8	0,8	0,9

I note 13 fremkommer resultatene av utvalgte scenarioberegninger, blant annet forventet kredittap dersom henholdsvis makrofaktorene i nedside- og oppsidescenarioet var benyttet i beregningene.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsførhold generelt.

Klimaendringer og miljøutfordringer utgjør en stadig større risiko, men også en mulighet til endring og omstilling. Klimarisiko kan deles i overgangsrisiko som er knyttet til omlegging til lavere utslipp og fysisk risiko som skyldes de faktiske effektene av klimaendringer. På kort sikt er overgangsrisikoen vurdert større enn den fysiske risikoen. Bankens nedskrivningsmodell tar foreløpig ikke hensyn til klimarisiko ved beregning av nedskrivninger. For engasjementer som vurderes for nedskrivning i steg 3 gjør banken en helhetlig vurdering av tapsrisiko, der også klimarisiko er en del av vurderingen. Banken vil sammen med Eika-alliansen jobbe med å videreutvikle vår nedskrivningsmodell, og har som mål at nedskrivningsmodellen på sikt også skal ta hensyn til klimarisiko.

Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Nedskrivningen beregnes i tre scenarioer; basis, oppside og nedside, som vektet med hhv. 50, 10 og 40 prosent. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %

NOTE 3 – ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNSMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimaten og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsp porteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt kredittforringede engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, og slike verdsettelsesteknikker vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for

eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimer. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 26 for sensitivitetsberegninger.

NOTE 4 – KAPITALDEKNING

Ansvarlig kapital inkl. selskaper i samarbeidende gruppe består av tall for morbank, bankens andel av eierskap i Eika Gruppen AS og i Eika Boligkreditt AS.

Ved beregning av kapitaldekning benytter HjordalBanken standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Finansdepartementet besluttet å holde motsyklisk kapitalbuffer uendret på 2,5 prosent ved utgangen av 2023. Systemrisikobufferen for banker som bruker standardmetoden er 4,5 prosent. Finanstilsynet har fastsatt at HjordalBanken fra 31.05.2022 skal ha et pilar 2-tillegg på 2,2 % konsolidert. Basert på dette er regulatorisk krav til konsolidert ren kjernekapital minimum 16,2 % per 31.12.2023. Bankens mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 17,7 %.

Banken forvalter kapitalen med tanke på svingninger i økonomiske forhold. Dette innebærer at banken gjennomfører minimum årlig vurderinger av kapitalfunksjonen. Her blir ferske volumtall og prognoser vurdert i forhold til utviklingen i beregningsgrunnlaget og hvordan banken ligger an i forhold til kapitalmålsetningene. I tillegg blir det gitt en status på de tiltak som er besluttet gjennomført og eventuelle behov for nye tiltak.

Ved utgangen av 2023 utgjorde ren kjernekapitaldekning 22,58 (21,54) prosent. Uvektet kjernekapital (leverage ratio) utgjorde 10,56 (10,13) prosent ved utgangen av 2023. Regulatorisk krav til uvektet kjernekapital er 3,0 prosent. Begge målene innfris med god margin ved utgangen av 2023.

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
	2023	2022	2023	2022
Opptjent egenkapital	497.308	446.503	404.791	367.099
Overkursfond	396	396	67.980	58.768
Utjevningfond	9.604	8.250		
Annen egenkapital	94.918	80.282	95.097	81.554
Egenkapitalbevis	40.000	40.000	56.230	53.336
Gavefond	100	100		
Sum ren kjernekapital før fradrag	642.326	575.531	624.098	560.757
Immaterielle eiendeler			-681	-501
Avsatt utbytte og gaver	-5.900	-5.180		
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-792	-746	-993	-963
Fradrag i ren kjernekapital	-135.013	-113.110	-15.388	-14.158
Ren kjernekapital	500.621	456.496	607.037	545.134
Fondsobligasjoner	30.000	30.000	37.893	37.897
Fradrag i kjernekapital				
Sum kjernekapital	530.621	486.496	644.930	583.032
Tilleggs kapital - ansvarlig lån	40.000	40.000	50.633	49.355
Fradrag i tilleggs kapital				
Netto ansvarlig kapital	570.621	526.496	695.562	632.386
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Stater				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	29.233	28.825	43.852	46.419
Offentlige eide foretak				
Institusjoner	47.135	38.179	60.861	55.416
Foretak	50.550	45.658	57.510	55.773
Massemarked			36.768	34.194
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.544.363	1.523.898	1.889.851	1.806.213
Forfalte engasjementer	13.513	14.961	15.670	16.333
Høyrisiko-engasjementer	61.409	33.116	61.409	33.116
Obligasjoner med fortrinnsrett	13.378	13.442	23.242	21.681
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	30.698	35.952	30.698	35.952
Andeler i verdipapirfond	4.177	17.676	5.443	18.980
Egenkapitalposisjoner	64.355	57.752	94.390	82.257
Øvrige engasjement	101.152	91.319	108.576	96.781
CVA-tillegg			14.027	13.244
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.959.962	1.900.778	2.442.297	2.316.360
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	227.219	196.523	242.306	210.231
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader			3.336	3.931
Sum beregningsgrunnlag	2.187.181	2.097.301	2.687.940	2.530.521
Kapitaldekning i %	26,09 %	25,10 %	25,88 %	24,99 %
Kjernekapitaldekning	24,26 %	23,20 %	23,99 %	23,04 %
Ren kjernekapitaldekning i %	22,89 %	21,77 %	22,58 %	21,54 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	11,22 %	10,67 %	10,56 %	10,13 %

NOTE 5 – RISIKOSTYRING

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risiko. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere mulige negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

KREDITTRISIKO

Se note 2 for vurdering av kredittrisiko.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker vesentlig. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 25-31 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet

og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundehåndtering som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

ESG RISIKO

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kredittisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko innlemmet i bankens kredittprosess for bedriftsmarkedet. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringseiendom og bygg og anlegg å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene. Overgangsrisiko er vurdert som den største ESG-risikoen knyttet til personmarkedet på kort sikt. Vurdering av overgangsrisiko knyttet til låntakers lønnsinntekt/arbeidsgiver, omstillingsevne, samt overgangsrisiko og fysisk risiko knyttet til panteobjekt er standard risikopunkt i kreditt rapporten for personmarkedet.

ESG risiko er ikke enda inkludert som et risikoparametre i bankens taps- og risikomodeller. Eika jobber med å utvikle modellene til å også hensynta ESG-risiko vurdering av risiko og tapsavsetning. Se note 2 for mer informasjon om modeller.

For å være en pådriver for bærekraftige investeringer er grønt boliglån / grønt rehabiliteringslån det rimeligste prispunktet på bankens prisliste.

COMPLIANCE (ETTERLEVELSE)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens retningslinjer for compliance som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen utlån, antihvitvask, personvern og bærekraft. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 – UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

2023

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:				
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.876.296	20.690	0	2.896.986
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	418.688	123.807	0	542.495
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	33.179	158.765	0	191.944
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	17.180	17.180
Sum brutto utlån	3.328.162	303.262	17.180	3.648.605
Nedskrivninger	-850	-6.769	-5.106	-12.725
Sum utlån til balanseført verdi	3.327.313	296.493	12.074	3.635.880

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:				
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.491.984	17.296	0	2.509.280
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	269.285	121.940	0	391.225
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	25.120	93.608	0	118.728
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	11.339	11.339
Sum brutto utlån	2.786.389	232.844	11.339	3.030.572
Nedskrivninger	-455	-3.448	-723	-4.626
Sum utlån til bokført verdi	2.785.934	229.396	10.616	3.025.946

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:				
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	384.312	3.394	0	387.706
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	149.403	1.867	0	151.270
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	8.059	65.158	0	73.216
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	5.841	5.841
Sum brutto utlån	541.773	70.418	5.841	618.033
Nedskrivninger	-394	-3.321	-4.383	-8.098
Sum utlån til bokført verdi	541.379	67.097	1.458	609.934

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum eksponering
Pr. klasse finansielt instrument:				
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	190.336	344	0	190.680
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	62.117	5.691	0	67.808
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	2.018	4.358	0	6.376
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	247	242	489
Sum ubenyttede kreditter og garantier	254.471	10.640	242	265.353
Nedskrivninger	-82	-317	-51	-450
Netto ubenyttede kreditter og garantier	254.389	10.323	191	264.903

2022

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.885.298	27.312	0	2.912.610
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	339.899	91.493	0	431.392
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	20.103	114.649	0	134.752
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	16.293	16.293
Sum brutto utlån	3.245.300	233.454	16.293	3.495.047
Nedskrivninger	-724	-5.991	-5.508	-12.223
Sum utlån til balanseført verdi	3.244.576	227.463	10.785	3.482.824

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.543.430	14.185	0	2.557.615
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	204.532	86.975	0	291.506
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	12.286	97.327	0	109.613
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	9.484	9.484
Sum brutto utlån	2.760.247	198.487	9.484	2.968.218
Nedskrivninger	-320	-3.149	-571	-4.041
Sum utlån til bokført verdi	2.759.927	195.338	8.913	2.964.177

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	341.868	13.127	0	354.995
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	135.367	4.518	0	139.885
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	7.817	17.322	0	25.139
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	6.809	6.809
Sum brutto utlån	485.053	34.967	6.809	526.829
Nedskrivninger	-403	-2.842	-4.937	-8.182
Sum utlån til bokført verdi	484.649	32.125	1.872	518.646

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	208.180	7.325	0	215.505
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	26.947	1.337	0	28.284
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	3.579	1.319	0	4.898
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	1.380	1.380
Sum ubenyttede kreditter og garantier	238.706	9.982	1.380	250.068
Nedskrivninger	-178	-34	-249	-461
Netto ubenyttede kreditter og garantier	238.528	9.948	1.131	249.607

NOTE 7 – FORDELING AV UTLÅN

Utlån fordelt på fordringstyper	2023	2022
Kasse-, drifts- og brukskreditter	240.065	202.899
Byggelån	27.537	41.325
Nedbetalingslån	3.381.002	3.250.823
Brutto utlån og fordringer på kunder	3.648.605	3.495.047
Nedskrivning steg 1	-850	-724
Nedskrivning steg 2	-6.769	-5.991
Nedskrivning steg 3	-5.106	-5.508
Netto utlån og fordringer på kunder	3.635.880	3.482.824
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.326.582	1.061.617
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	4.962.462	4.544.441

Brutto utlån fordelt på geografi	2023	2022
Notodden kommune	1.944.823	1.903.373
Kongsberg kommune	505.222	432.527
Hjartdal kommune	329.774	299.629
Oslo kommune	201.899	217.985
Resten av landet	666.885	641.532
Sum	3.648.605	3.495.047

NOTE 8 – KREDITTFORRINGEDE ENGASJEMENTER

2023

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	11.339	-723	10.616
Næringssektor fordelt:			
Industri og bergverk	2.128	-2.088	41
Bygg og anleggsvirksomhet	1.141	-1.012	129
Varehandel	767	-724	43
Omsetning og drift av fast eiendom	1.259	-86	1.173
Tjenesteytende virksomhet	788	-524	264
Sum	17.422	-5.157	12.265

Banken har 12,3 mill. engasjementer i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2022 var 10,5 mill. Banken har per 31.12.2023 17,4 mill. i tapsmerkede engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en tapsgevinst. Tilsvarende tall for 2022 var 16,3 mill.

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	9.464	-571	8.893
Næringssektor fordelt:			
Industri og bergverk	1.877	-1.500	377
Bygg og anleggsvirksomhet	667	-550	117
Varehandel	1.199	-1.387	-188
Transport	594	-72	522
Omsetning og drift av fast eiendom	472	-477	-5
Tjenesteytende virksomhet	1.997	-1.200	797
Sum	16.269	-5.757	10.513

Kredittforringede engasjementer	2023	2022
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	2.386	733
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	0	185
Nedskrivning steg 3	-41	-71
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	2.345	847
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	8.953	8.730
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	6.083	6.620
Nedskrivning steg 3	-5.116	-5.685
Netto andre kredittforringede engasjementer	9.920	9.665
Netto kredittforringede engasjementer	12.265	10.513

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2023		2022	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	11.582	66,5 %	9.447	58,1 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	3.939	22,6 %	6.404	39,4 %
Engasjementer med pant i næringseiendom	1.259	7,2 %	0	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	642	3,7 %	418	2,6 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	17.422	100 %	16.269	100 %

Annen sikkerhet består av pantsatte eiendeler (fordringer, varelager, motorvogner, etc.) og kausjons- og realkausjonsavtaler.

NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE UTLÅN

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Andre kreditt forringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kreditt forringede utlån
2023										
Privatmarkedet	3.016.294	5.400	6.493	2.345	0	41	14.278	8.953	2.345	8.118
Bedriftsmarkedet	585.055	29.729	3.249	0	0	0	32.978	6.083	0	2.997
Totalt	3.601.349	35.129	9.742	2.345	0	41	47.256	15.036	2.345	11.115
2022										
Privatmarkedet	2.964.741	0	0	37	1.346	2.093	3.477	9.484	3.439	6.008
Bedriftsmarkedet	525.898	745	0	185	0	0	930	6.809	182	5.671
Totalt	3.490.640	745	0	222	1.346	2.093	4.407	16.293	3.621	11.679

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.

- For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
- For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

NOTE 10 – EKSPONERING AV UTLÅN

2023		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps- avsetning steg 1	Taps- avsetning steg 2	Taps- avsetning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	3.030.572	-455	-3.448	-723	134.010	2.740	-6	-278	0	3.162.411
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	3.897	-2	0	0	3.619	117	-1	-5	0	7.626
Industri og bergverk	10.810	-5	-15	-2.088	3.510	2.860	-3	-4	0	15.066
Kraftforsyning	11.294	-2	-7	0	0	85	0	0	0	11.370
Bygg og anleggsvirksomhet	39.927	-54	-1.126	-962	16.506	32.509	-28	-14	-50	86.709
Varehandel	26.188	-15	-62	-724	8.808	1.044	-7	-1	0	35.230
Transport	2.131	-1	0	0	1.983	3.199	-2	-3	0	7.308
Overnattings- og serveringsvirksomhet	4.258	-2	0	0	800	114	0	0	0	5.169
Informasjon og kommunikasjon	96	0	0	0	1.900	0	0	0	0	1.996
Omsetning og drift av fast eiendom	481.194	-268	-2.084	-86	6.421	0	-3	0	0	485.174
Tjenesteytende virksomhet	38.237	-45	-28	-523	39.321	5.808	-33	-12	-1	82.724
Sum	3.648.605	-850	-6.769	-5.106	216.878	48.476	-82	-317	-51	3.900.783

2022		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps- avsetning steg 1	Taps- avsetning steg 2	Taps- avsetning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	2.968.218	-320	-3.165	-571	121.773	3.157	-6	-1	0	3.089.083
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	3.671	-1	0	0	4.419	117	-1	-2	0	8.202
Industri og bergverk	6.509	-6	-2.415	-1.500	3.627	2.860	-4	-3	0	9.069
Kraftforsyning	13.126	0	-67	0	0	85	0	-1	0	13.143
Bygg og anleggsvirksomhet	52.798	-76	-255	-538	34.989	37.304	-85	-7	0	124.131
Varehandel	19.642	-29	-3	-1.180	9.010	1.141	-7	-18	-206	28.350
Transport	2.913	0	0	-48	1.531	2.616	0	0	-26	6.985
Overnattings- og serveringsvirksomhet	767	0	0	-472	905	114	0	0	0	1.314
Informasjon og kommunikasjon	166	0	0	0	1.900	0	0	0	0	2.066
Omsetning og drift av fast eiendom	403.285	-269	-62		13.867		-50	0	0	416.771
Tjenesteytende virksomhet	23.951	-22	-24	-1.200	4.294	6.359	-24	-1	-16	33.316
Sum	3.495.047	-723	-5.991	-5.508	196.315	53.753	-178	-34	-248	3.732.431

NOTE 11 – NEDSKRIVNINGER TAP

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidspunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom steg som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kreditttap i steg 1 til kreditt tap over forventet levetid i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	320	3.149	571	4.040
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	249	-215	-35	0
Overføringer til steg 2	-27	27	0	0
Overføringer til steg 3	-1	-50	50	0
Netto endring	-204	720	-359	158
Endringer som følge av nye eller økte utlån	184	112	495	791
Utlån som er fraregnet i perioden	-65	-298	0	-363
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2023	457	3.446	723	4.626

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	2.760.247	198.487	9.484	2.968.218
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	51.608	-48.866	-2.742	0
Overføringer til steg 2	-118.048	118.048	0	0
Overføringer til steg 3	-1.926	-4.721	6.648	0
Netto endring	-84.315	-6.038	-601	-90.954
Nye utlån utbetalt	766.329	33.063	495	799.887
Utlån som er fraregnet i perioden	-587.507	-57.046	-1.943	-646.497
Konstaterte tap	0	-82	0	-82
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2023	2.786.388	232.844	11.340	3.030.572

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	403	2.842	4.937	8.182
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	75	-27	-47	0
Overføringer til steg 2	-28	28	0	0
Overføringer til steg 3	-1	0	1	0
Netto endring	-98	26	-1.677	-1.749
Endringer som følge av nye eller økte utlån	164	603	1.671	2.438
Utlån som er fraregnet i perioden	-122	-149	-9	-281
Konstaterte tap	0	0	-492	-492
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	393	3.322	4.383	8.098

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	485.053	34.967	6.809	526.829
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	4.324	-3.732	-591	0
Overføringer til steg 2	-11.751	11.751	0	0
Overføringer til steg 3	-1.410	0	1.410	0
Netto endring	19.585	-1.828	-731	17.026
Nye utlån utbetalt	164.792	43.895	1.649	210.336
Utlån som er fraregnet i perioden	-118.818	-14.637	-2.704	-136.158
Konstaterte tap	0	0	0	0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	541.774	70.417	5.842	618.033

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	179	34	248	461
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	14	-3	-11	0
Overføringer til steg 2	-2	2	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-81	273	-173	19
Endringer som følge av nye eller økte ubenyttede kreditter og garantier	11	12	0	23
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-38	-1	-13	-53
Nedskrivninger pr. 31.12.2023	82	317	51	450

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	284.694	9.981	1.380	296.055
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	4.470	-4.265	-204	0
Overføringer til steg 2	-2.703	2.950	-247	0
Netto endring	-69.163	1.856	-610	-67.916
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	63.173	3.067	0	66.240
Engasjement som er fraregnet i perioden	-26.000	-2.948	-77	-29.025
Brutto engasjement pr. 31.12.2023	254.471	10.640	242	265.353

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	31.12.2023	31.12.2022
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	5.757	6.208
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	687	850
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.101	143
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-2.931	-1.444
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	492	0
Nedskrivninger steg 3 ved slutten av perioden	5.106	5.757

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	31.12.2023	31.12.2022
Endring i perioden i steg 3 på utlån	-750	-1.149
Endring i perioden i steg 3 på garantier	0	249
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	1.068	1.210
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	492	0
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	82	0
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-227	-273
Tapskostnader i perioden	665	37

NOTE 12 – STORE ENGASJEMENT

Pr. 31.12.2023 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 7,21 % (2022: 6,54 %) av brutto engasjement.

Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs. mer enn 10,00 % av kjernekapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 9,42 % (2022: 6,48 %) av kjernekapital.

	2023	2022
10 største engasjement	282.163	245.037
Totalt brutto engasjement	3.913.958	3.745.115
i % brutto engasjement	7,21 %	6,54 %
Kjernekapital	530.621	486.496
i % kjernekapital	53,18 %	50,37 %
Største engasjement utgjør	9,42 %	6,48 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

Største engasjement	50.000	31.543
----------------------------	---------------	---------------

NOTE 13 – SENSITIVITET

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	935.713	751.562	724.361	1.004.281	897.858	1.970.103	1.570.104	465.917
Steg 2	2.446.110	2.397.444	2.722.228	2.539.511	2.285.783	4.465.336	3.083.615	1.824.494

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnete tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Senarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektes 100 %

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektes 100%

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet.

NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak tre forhold som har innvirkning på likviditetsrisiko:

- 1) balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på eiendeler og gjeld, og har således et lavt refinansieringsbehov.
- 2) likviditeten i markedet: Denne er vurdert til å være god.
- 3) kredittverdighet: Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2023

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter	28.648						28.648
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	156.945						156.945
Netto utlån til og fordringer på kunder	268.615	7.480	11.014	65.146	3.283.625		3.635.880
Rentebærende verdipapirer	5.046		20.152	543.014			568.212
Øvrige eiendeler						223.948	223.948
Sum finansielle eiendeler	459.254	7.480	31.166	608.160	3.283.625	223.948	4.613.633
Innlån fra kredittinstitusjoner	778	890	4.820	121.540			128.028
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.643.862	100			2.600		3.646.562
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	664	1.346	54.501	97.841			154.352
Øvrig gjeld						37.159	37.159
Ansvarlig lånekapital	702		40.701				41.403
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	249.078						249.078
Sum forpliktelser	3.895.084	2.336	100.022	219.381	2.600	37.159	4.256.581

2022

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter	30.592						30.592
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	181.559						181.559
Netto utlån til og fordringer på kunder	7.697	8.239	65.509	105.461	3.295.918		3.482.824
Rentebærende verdipapirer		18.089	73.215	412.001			503.304
Øvrige eiendeler						241.975	241.975
Sum finansielle eiendeler	219.847	26.328	138.724	517.462	3.295.918	241.975	4.440.254
Innlån fra kredittinstitusjoner		666	1.997	67.382			70.044
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.510.665						3.510.665
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	480	76.806	5.234	150.163	42.784		275.467
Øvrig gjeld						38.358	38.358
Ansvarlig lånekapital	551		1.653	41.102			43.306
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	212.415						212.415
Sum forpliktelser	3.724.111	77.471	8.883	258.647	42.784	38.358	4.150.254

NOTE 15 – VALUTARISIKO

Banken har ingen kontantbeholdning og har ellers ingen aktiva- eller passivposter i utenlandsk valuta pr. 31.12.2023.

NOTE 16 – KURSRIKIO

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Se note 26 nivå 3. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer utover ramme skal godkjennes av bankens styre.

NOTE 17 – RENTERISIKO

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i markedsrente. Banken har for tiden ikke kundeengasjement med fast rente.

2023

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding1 - 3 mnd.	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	27 741		907	28 648
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	156 945			156 945
Netto utlån til og fordringer på kunder		3 635 880		3 635 880
Obligasjoner, sertifikat og lignende	154 778	442 063		596 841
Øvrige eiendeler			230 047	230 047
Sum eiendeler	339.464	4.077.943	230.955	4.648.362
Gjeld til kredittinstitusjoner	50 677	60 194		110 871
Innskudd fra og gjeld til kunder		3 646 562		3 646 562
Obligasjonsgjeld	50 477	90 448		140 925
Øvrig gjeld			37 159	37 159
Ansvarlig lånekapital	40 519			40 519
Sum gjeld	141.672	3.797.205	37.159	3.976.036
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	197 792	280 738	193 796	672 326

2022

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding1 - 3 mnd.	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	27 059		3 533	30 592
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	181 559			181 559
Netto utlån til og fordringer på kunder		3 482 824		3 482 824
Obligasjoner, sertifikat og lignende	131 708	445 596		577 304
Øvrige eiendeler			203 305	203 305
Sum eiendeler	340.327	3.928.420	206.837	4.475.583
Gjeld til kredittinstitusjoner		64 769		64 769
Innskudd fra og gjeld til kunder		3 510 665		3 510 665
Obligasjonsgjeld	50 357	165 505		215 863
Øvrig gjeld			38 358	38 358
Ansvarlig lånekapital	40 397			40 397
Sum gjeld	90.754	3.740.939	38.358	3.870.052
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	249 572	187 480	168 479	605 532

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er ett resultat av at rentebindingstiden for banken sin eiendel- og gjeldsside ikke er sammenfallende.

Banken har beregnet renterisiko IRRBB (Interest rate risk in the banking book) for risiko for endringer i egenkapitalen (EVE-metoden). Bankens faktiske renterisikoeksponering for balanseposter er fordelt på ulike tidsgap (tidsintervall). Dette er effekten av at det er et tidsetterslep på hvor raskt renteendringer påvirker de forskjellige eksponeringene banken har, og at det ikke er en ren effekt på regnskapet av at rentene endrer seg. Dette får typisk en større effekt når renten endrer seg, fordi renteendringene påvirker utlån med større effekt enn innskudd (fordi renten på brukskonto ligger ganske stabilt lavt), som vi har sett gjennom året 2023. Styret har fastsatt en ramme for samlet renterisiko i bankens balanse på 1,5 Millioner kroner ved et parallelt skift i rentekurvene på 2 %.

Dette måles ved den balanseeffekten som en renteendring (parallelt skift) på 2 % gir. Ved årsskiftet var beregnet balansepåvirkning ved et renteskift på 2 % 1,1 Millioner kroner. Renterisikoen er således vurdert til å være lav.

Banken har også satt rammer og beregnet for 5 andre scenarier (for korte og lange renter), som per 31.12.2023 er innenfor rammene.

Banken har ingen sikringsavtaler.

NOTE 18 – NETTO RENTEINNTEKTER

	2023	2022
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	5 656	2 634
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	183 556	105 707
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	24 022	11 299
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	1 294	0
Sum renteinntekter og lignende inntekter	214.528	119.640

			Gjennomsnittlig effektiv rentesats	Gjennomsnittlig effektiv rentesats
			2023	2022
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	5 332	485	4,89 %	1,77 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	81 368	23 334	2,28 %	0,69 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	8 959	5 861	5,88 %	2,61 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	2 493	1 602	6,19 %	3,99 %
Andre rentekostnader og lignende kostnader	2 798	2 175		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	100.950	33.456		

Netto renteinntekter	113.578	86.183
-----------------------------	----------------	---------------

NOTE 19 – SEGMENTINFORMASJON

Banken rapporterer segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM)

RESULTAT	2023				2022			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	85.367	18.439	9.772	113.578	68.729	17.454		86.183
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			7.939	7.939			10.417	10.417
Netto provisjonsinntekter			24.237	24.237			23.269	23.269
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			3.210	3.210			-819	-819
Andre driftsinntekter			294	294			267	267
Netto andre driftsinntekter	0	0	35.681	35.681	0	0	33.134	33.134
Lønn og personalkostnader			34.222	34.222			29.351	29.351
Andre driftskostnader			35.959	35.959			29.293	29.293
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			1.647	1.647			1.432	1.432
Sum driftskostnader	0	0	71.828	71.828	0	0	60.076	60.076
Tap på utlånsengasjement og garantier	-144	809	0	665	872	-835	0	37
Resultat før skatt	85.511	17.630	-26.375	76.766	67.857	18.290	-26.942	59.204

BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	3.025.946	609.934		3.635.880	2.964.177	518.646		3.482.824
Innskudd fra kunder	2.622.559	1.024.004		3.646.562	2.501.167	1.009.498		3.510.665

NOTE 20 – ANDRE INNTEKTER

	2023	2022
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		
Garantiprovisjon	763	753
Formidlingsprovisjoner	559	404
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	3 966	3 369
Forsikring	12 862	11 863
Sparing og plassering	2 623	2 424
Betalingsformidling	7 093	6 008
Andre provisjons- og gebyrinntekter	220	2 207
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	28.086	27.028

	2023	2022
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		
Betalingsformidling	3 340	3 077
Andre gebyr- og provisjonskostnader	509	682
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3.849	3.759

	2023	2022
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	1.198	-2.614
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	1.423	1.206
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	589	589
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	3.210	-819

	2023	2022
Andre driftsinntekter		
Driftsinntekter faste eiendommer	294	267
Sum andre driftsinntekter	294	267

	2023	2022
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter *	7 939	10 417
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	7.939	10.417

* Herav utbytte fra tilknyttet selskap 90 tusen kroner (note 30)

NOTE 21 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

	2023	2022
Lønn	24.785	21.412
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	5.357	4.299
Pensjoner	2.554	1.824
Sosiale kostnader	1.527	1.816
Sum lønn og andre personalkostnader	34.222	29.351

2023	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikk. still.
Banksjef				
Åse Kjersti Øverdal	1.671		223	1.600

2023	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikk. still.
Ledende ansatte				
Ass. banksjef Rune W. Zeylon	1.219		99	3.000

2023

Styret	Ordinært honorar	Lån og sikk. still.
Leder, Barbro Moen Ternsten	150	2.668
Nestleder, Odd-Ingar Liane	115	
Styremedlem, Ragnar Frøland	110	
Styremedlem, Arve Bakken	100	
Styremedlem, Sigrid Louise Gundersen Philippart	100	
Styremedlem, Lars Beitnes Svendsen	100	6.844
Varamedlem, Jorunn Karlberg Tveiten	10	1.744
Varamedlem, Ole Jonny Flatland		

2022

Banksjef	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikk. still.
Åse Kjersti Øverdal	1.550	52	193	1.600

2022

Ledende ansatte	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikk. still.
Ass. banksjef Rune W. Zeylon	1.088	52	100	3.000

2022

Styret	Ordinært honorar	Lån og sikk. still.
Leder, Barbro Moen Ternsten	150	
Nestleder, Odd-Ingar Liane	115	
Styremedlem, Ragnar Frøland	110	
Styremedlem, Arve Bakken	100	
Styremedlem, Sigrid Louise Gundersen Philippart	100	
Styremedlem, Heidi Hovde Skårnes	100	2.000
Varamedlem, Jorunn Karlberg Tveiten	10	1.843
Varamedlem, Ole Jonny Flatland	10	

Medlem i valgkomiteen får fast godtgjørelse på kr 5.000 og kr 1.500 pr. møte.

Lånevilkårene til styrets medlemmer er de samme som de generelle vilkårene som benyttes overfor kunder med unntak av ansattes representant.

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2023	28,8	årsverk
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	1.455	tusen kroner
Samlet lån alle ansatte i 2023	56.297	tusen kroner
Samlet sikkerhetsstillelse alle ansatte i 2023	99.970	tusen kroner
Samlet lån alle ansatte i 2022	61.921	tusen kroner
Samlet sikkerhetsstillelse alle ansatte i 2022	87.220	tusen kroner

Beregnet rentesubsidiering er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Differansen, kr. 1.455.000 for 2023, er grunnlag for fordelsbeskatning av de ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer bankens renteinntekter tilsvarende. Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente som tilsvarer bankens gjennomsnittlige fundingkostnad. Lånene er sikret med pant i fast eiendom, og banken vurderer sikkerheten for lånene som god.

Banken har obligatorisk tjenstepensjonsordning for sine ansatte som oppfyller kravene etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Banksjef har innskuddsbasert pensjon på lik linje med andre ansatte i banken. Banksjef har ingen avtale om særskilt vederlag ved fratredelse, opphør eller endring av ansettelsesforholdet.

NOTE 22 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2023	2022
Kjøp eksterne tjenester	5.717	4.998
IT kostnader	15.023	13.231
Konverteringskostnader	5.706	2.265
Kostnader leide lokaler	521	333
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	540	444
Reiser	287	255
Markedsføring	1.566	1.638
Ekstern revisor	1.029	957
Formueskatt	1.460	871
Andre driftskostnader	4.210	4.302
Sum andre driftskostnader	35.959	29.293

Honorar til ekstern revisor

Lovpålagt revisjon	984	842
Andre attestasjonstjenester	42	77
Annen bistand	3	38

NOTE 23 – SKATTER

Betalbar inntektsskatt	2023	2022
Resultat før skattekostnad	76 766	59 315
Permanente forskjeller	- 3 606	- 11 854
Endring i midlertidige forskjeller	- 11 109	- 1 704
Sum skattegrunnlag	62.052	45.757
Betalbar inntektsskatt	15 513	11 439
Formuesskatt	1 460	871
Betalbar skatt	16.972	12.310
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	15 513	11.439
Endring utsatt skatt over resultatet	2 777	876
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	344	-208
Årets skattekostnad	18.634	12.107
Resultat før skattekostnad	76 766	59.315
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	19.192	14.829
Permanente forskjeller	-902	-2.964
Endring i utsatt skatt	0	876
25% av midlertidige forskjeller	0	-426
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	344	- 208
Skattekostnad	18.634	12.107
Effektiv skattesats (%)	24 %	20 %
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 1 258	-2.134
Resultatført i perioden	2 777	876
Balanseført utsatt skatt 31.12	1.520	-1.258
Utsatt skatt		
Driftsmidler	1 348	1 107
Avsetning til forpliktelser	184	- 6 710
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	31	0
Verdipapirer	4 516	572
Sum grunnlag utsatt skatt / skattefordel	6.078	-5.030
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	60	54
Rentebærende verdipapirer	986	450
Avsetning til forpliktelser	1 731	372
Sum endring utsatt skatt	2.777	876

NOTE 24 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

2023

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	28.648			28.648
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	156.945			156.945
Utlån til og fordringer på kunder	3.635.880			3.635.880
Rentebærende verdipapirer		568.213		568.213
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		29.608	194.340	223.948
Sum finansielle eiendeler	3.821.474	597.821	194.340	4.613.634
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	110.871			110.871
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.646.562			3.646.562
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	140.925			140.925
Ansvarlig lånekapital	40.519			40.519
Sum finansiell gjeld	3.938.877			3.938.877

2022

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	30.592			30.592
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	181.559			181.559
Utlån til og fordringer på kunder	3.482.824			3.482.824
Rentebærende verdipapirer		503.304		503.304
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		74.641	167.335	242.274
Sum finansielle eiendeler	3.694.974	577.945	167.335	4.440.254
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	64.769			64.769
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.510.665			3.510.665
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	215.863			215.863
Ansvarlig lånekapital	40.397			40.397
Sum finansiell gjeld	3.831.694			3.831.694

NOTE 25 -VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Konter og kontantekvivalenter	28 648	28 648	30 592	30 592
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	156 945	156 945	181 559	181 559
Utlån til og fordringer på kunder	3 635 880	3 635 880	3 482 824	3 482 824
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	3.821.474	3.821.474	3.694.974	3.694.974
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	3 646 562	3 646 562	3 510 665	3 510 665
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	140 925	140 479	215 863	214 358
Ansvarlig lånekapital	40 519	40 051	40 397	39 705
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	3.828.006	3.827.092	3.766.925	3.764.727

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive markeder	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2023				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		596.842	979	597.821
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			194.340	194.340
Sum eiendeler		596.842	195.319	792.161

Alle finansielle eiendeler som måles til amortisert kost er klassifisert i nivå 2

	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Avstemming av nivå 3	
Inngående balanse	167.334
Realisert gevinst resultatført	382
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	14.636
Investering	13.507
Salg	-1.520
Utgående balanse	194.340

	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive markeder	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2022				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		576.966	979	577.945
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			167.345	167.345
Sum eiendeler		576.966	168.324	745.289

	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Avstemming av nivå 3	
Inngående balanse	123.374
Realisert gevinst	152
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	34.101
Investering	16.118
Salg	-6.410
Utgående balanse	167.334

	-20 %	-10 %	2023 Kursendring 10 %	20 %
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3				
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	155.472	174.906	213.774	233.208
Sum eiendeler	155.472	174.906	213.774	233.208

	-20 %	-10 %	2022 Kursendring 10 %	20 %
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3				
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	133.868	150.601	184.068	200.801
Sum eiendeler	133.868	150.601	184.068	200.801

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå. Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Pr. 31.12.23 er omsetningskurs ved rettet emisjon i desember 2023 lagt til grunn. Omsetningskursen var lik verdien av egenkapitalen pr aksje pr. 30.09.23. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne vurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjon- og/eller omsetningskurs, hensyntatt banken egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 114,57 mill. kroner av totalt 194,34 mill. kroner i nivå 3.

NOTE 26 – RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

2023	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	87.011	86.548	86.548
Kommune / fylke	145.139	146.164	146.164
Bank og finans	199.774	201.722	201.722
Obligasjoner med fortrinnsrett	132.687	133.778	133.778
Industri			0
Sum rentebærende verdipapirer	564.612	568.213	568.213
Herav børsnoterte verdipapir			
2022	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	36.926	36.927	36.927
Kommune / fylke	194.923	194.921	194.921
Bank og finans	137.073	137.038	137.038
Obligasjoner med fortrinnsrett	134.350	134.419	134.419
Industri			
Sum rentebærende verdipapirer	503.272	503.304	503.304

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultat (evt. virkelig verdi over utvidet resultat)

Obligasjonsporteføljen er verdsatt til virkelig verdi og løpende endring i verdiene blir bokført over egenkapitalen og vist i «totalresultatet» som «endring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg». Realisert gevinst/tap ved salg av obligasjoner blir resultatført.

NOTE 27 – AKSJE, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Org. nummer	Antall	2023		2022		
			Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			564.612	568.213		503.272	503.304
Aksjer							
NO0540067100	980623696	5	5	5	5	5	5
NO0540069833	920013015	1	38	38	1	38	38
Sum aksjer			43	43		43	43
Egenkapitalbevis							
NO0010630999	937894805	9.851	985	936	9.851	985	936
Sum egenkapitalbevis			985	936		985	936
Aksje- og pengemarkedsfond							
NO0010479066	893253432	26.267	26.619	27.473	25.811	26.178	26.257
NO0010606031	983900232	1.099	1.094	1.156	1.099	1.094	1.122
NO0010095953	983231411	-	-	-	45.149	45.850	46.282
Sum aksje- og pengemarkedsfond			27.713	28.628		73.122	73.661
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			28.742	29.607		74.151	74.640
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			593.354	597.820		577.422	577.945

NOTE 28 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS UTPEKT TIL VIRKELIG VERDI OVER ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

	2023						2022					
	Org. nummer	Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader												
DK0183232751								2.505	1.137	1.496		
NO0003110207	979319568	1,51 %	374.417	24.762	114.572	7.676	1,51 %	374.417	24.762	97.348	9.215	
NO0010647167	885621252	1,11 %	15.805.760	66.497	67.529	85	1,03 %	12.961.176	54.286	57.715	561	
NO0540069643	921859708		2.214	8.350	11.131			1.956	7.053	9.834		
NO0540000028	916148690		150	15	233	39		150	15	233	79	
NO0540069593			1	1.545	681			1	1.545	553	424	
US92826C3007			10	78	109			10	78	84		
Visa Norge Holding 1 AS (VNH1)			10	197	87			10	197	70		
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi				101.443	194.340	7.800			89.073	167.335	10.279	

	2023	2022
Balanseført verdi 01.01.	167.335	123.374
Tilgang	13.507	16.118
Avgang	-1.520	-6.410
Realisert gevinst/tap	382	152
Netto urealisert gevinst på ordinært resultat		
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostnader	14.636	34.101
Balanseført verdi 31.12.	194.340	167.335

NOTE 29 – FIINANSIELLE DERIVATER

Banken har ingen finansielle derivater.

NOTE 30 – TILKNYTTET SELSKAP

2023

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Utgående balanse
Viken Eiendomsmegling AS	987548177	30	20 %	90	299
Sum investering i tilknyttet selskap					299

2022

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Utgående balanse
Viken Eiendomsmegling AS	987548177	30	20 %	-	299
Sum investering i tilknyttet selskap					299

Viken Eiendomsmegling AS har hovedkontor på Kongsberg, avdelingskontor Notodden og Bø i Midt Telemark. 2022: Årsresultat: - 659 tusen kroner Egenkapital: 8.501 tusen kroner

NOTE 31 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Maskiner og inventar	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Kunst	Sum
Kostpris pr. 01.01.2022	9.411	27.748	1.702		38.861
Tilgang	181		1.162		1.343
Kostpris pr. 31.12.2022	9.575	27.748	2.864		40.187
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2022	3.747	7.344	546		11.636
Bokført verdi pr. 31.12.2022	5.828	20.404	2.318		28.550
Kostpris pr. 01.01.2023	9.575	27.748	2.864		40.187
Tilgang	77	0	0	90	167
Prisjustering		0	329		329
Kostpris pr. 31.12.2023	9.652	27.748	3.193		40.593
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2023	4.179	7.822	1.223		13.224
Bokført verdi pr. 31.12.2023	5.473	19.926	1.970	90	27.459
Avskrivninger 2022	480	519	434	0	1.432
Avskrivninger 2023	373	597	677	0	1.647
Avskrivningsprosent / Levetid	10% - 33%	5% - 10%	15% - 33%		

NOTE 32 – ANDRE EIENDELER

	2023	2022
Eiendeler ved utsatt skatt		1 258
Opptjente, ikke mottatte inntekter	5 712	3 161
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader	586	1 993
Andre eiendeler	671	69
Sum andre eiendeler	6.970	6.480

NOTE 33 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

Motpart	Låneoptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				2023	2022	
Kredittforeningen for sparebanker	03.02.2021	03.02.2026	20.000	20.174	20.132	3m Nibor + 67 bp
Kredittforeningen for sparebanker	12.12.2022	28.09.2026	40.000	40.020	40.103	3m Nibor + 135 bp
Kredittforeningen for sparebanker	26.01.2023	12.01.2028	50.000	50.677		3m Nibor + 134 bp
Øvrige innskudd					4.534	
Sum innlån fra kredittinstitusjoner				110.871	64.769	

NOTE 34 – INNSKUDD OG ANDRE INNLÅN FRA KUNDER

	2023	2022
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.646.562	3.510.665
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	3.646.562	3.510.665
Innskudd fordelt på geografiske områder		
Hjartdal kommune	712.664	678.283
Notodden kommune	2.028.033	1.963.546
Kongsberg kommune	262.963	263.656
Oslo	110.437	105.990
Resten av landet	532.466	499.190
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	3.646.562	3.510.665
Innskuddsfordeling		
Personkunder	2.622.559	2.501.167
Primærnæringer	27.118	29.339
Industri og bergverk	12.591	45.791
Kraftforsyning	7.136	3.785
Bygg og anleggsvirksomhet	124.357	139.108
Varehandel	83.217	68.063
Transport	13.885	15.163
Overnattings- og serveringsvirksomhet	16.410	13.488
Informasjon og kommunikasjon	58.061	50.412
Omsetning og drift av fast eiendom	381.577	376.597
Tjenesteytende virksomhet	299.651	267.752
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	3.646.562	3.510.665

NOTE 35 – GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Lånetype/ISIN	Låneoptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				2023	2022	
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010826662	19.06.2018	20.06.2028	40.000	40.074	40.059	3m Nibor + 128 bp
NO0010843881	20.02.2019	27.02.2023	75.000	0	75.307	3m Nibor + 85 bp
NO0010890874	14.08.2020	14.08.2025	50.000	50.374	50.291	3m Nibor + 97 bp
NO0010986938	26.04.2021	26.04.2024	50.000	50.477	50.357	3m Nibor + 48 bp
Over/underkurs					-151	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				140.925	215.863	
Ansvarlig lånekapital						
NO0010850472	24.04.2019	24.04.2024	40.000	40.519	40.397	3m Nibor + 215bp
Sum ansvarlig lånekapital				40.519	40.397	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2022	Emittert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2023
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	215.863		75.000	62	140.925
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	215.863	0	75.000	62	140.925
Ansvarlig lånekapital	40.397			122	40.519
Sum ansvarlig lånekapital	40.397	0	0	122	40.519

NOTE 36 – ANNEN GJELD, AVSTEMMING AV NETTO GJELD

	2023	2022
Annen gjeld		
Skattetrekk	1.691	1.324
Skyldig merverdiavgift	272	495
Finansskatt	540	442
Skyldig lønn		2.510
Skyldig arbeidsgiveravgift	1.522	1.124
Øvrig gjeld	5.359	9.046
Påløpte kostnader	7.046	7.451
Sum annen gjeld	16.431	22.391

	2023	2022
Avstemming av netto gjeld		
Kontanter og kontantekvivalenter	28.648	30.592
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	156.945	181.559
Innlån fra finansieringsaktiviteter	-251.796	-280.632
Leieforpliktelser	-1.786	-2.143
Netto gjeld	-67.988	-70.624
Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	185.593	212.150
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	-253.582	-282.774
Netto gjeld	-67.988	-70.624

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning		
	Finansielle innlån	Leie forpliktelser	Sum	Kontanter og innskudd i Norges Bank	Fordringer på kreditt- institusjoner uten oppsigelsestid	Sum
Netto gjeld 01.01.2022	-265.251	-1.517	-266.768	31.975	91.757	123.732
Kontantstrømmer	-15.376	569	-14.807	-1.383	89.802	88.419
Anskaffelser - leieforpliktelser		-1.195	-1.195			0
Andre endringer	-5		-5			0
Netto gjeld 31.12.2022	-280.632	-2.143	-282.775	30.592	181.559	212.151
Kontantstrømmer	25.000	724	25.724	-1.943	-24.614	-26.557
Anskaffelser - leieforpliktelser		-329	-329			0
Andre endringer	3.836	-39	3.797			0
Netto gjeld 31.12.2023	-251.796	-1.786	-253.582	28.648	156.946	185.594

NOTE 37 - FONDSOBLIGASJONSKAPITAL

ISIN	Låneopptak	Første call-dato	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				2023	2022	
NO0010865744	08.10.2019	08.10.2024	30.000	30.000	30.000	3m Nibor + 400 bp
Fondsobligasjonskapital				30.000	30.000	

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstillers kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.

Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstillers vilkårene til finansielle forpliktelser i IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnaden i resultatregnskapet.

Endringer i fondsobligasjonskapital i perioden	Balanse 31.12.2022	Emittert	Innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2023
Fondsobligasjonskapital	30.000				30.000
Sum fondsobligasjonskapital	30.000	0	0	0	30.000

NOTE 38 – EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Bankens egenkapitalbevis er alle ført i en klasse og utgjør 40 mill. delt på 400.000 egenkapitalbevis pålydende NOK 100,-. Eierandelskapitalen er tegnet i 1 omgang.

	2023	2022
Eierandelsbrøk		
EK-bevis	40 000	40 000
Overkursfond	396	396
Utjevningsfond	4 570	3 980
Sum eierandelskapital (A)	44.966	44.376
Sparebankens fond	446 503	406 777
Gaver	1 500	1 500
Gavefond	100	100
Grunnfondskapital (B)	448.103	408.377
Fond for urealisert gevinst	80 282	46 180
Fond for vurderingsforskjeller		
Fondsobligasjon	30 000	30 000
Avsatt utbytte, gaver og konsernbidrag		
Sum egenkapital	603.351	528.933
Eierandelsbrøk A/(A+B)	9,15 %	9,83 %
Utbytte		
Styrets forslag til avsatt utbytte per egenkapitalbevis (i hele kr.)	11,00	9,20
Samlet utbytte	4.400	3.680

De 20 største egenkapitalbevisiere:

31.12.2023

Navn	Beholdning	Eierandel
Kvamme Geir Atle	32 600	8,15 %
City Vest AS	31 400	7,85 %
Erik Dahl Invest AS	29 900	7,48 %
Pedersen Viggo Wahl	18 900	4,73 %
AEK Invest AS	12 600	3,15 %
Rei Invest AS	12 600	3,15 %
Hardang Hallgeir	10 900	2,73 %
Snipen Rolf Eber	9 400	2,35 %
Hjuksebø Invest AS	9 400	2,35 %
BLE Eiendom AS	9 000	2,25 %
Bjørndalen Torgeir Bjarne	7 700	1,93 %
Kikamo AS	7 010	1,75 %
Tinvest AS	6 900	1,73 %
Moe Svein Halvor	6 600	1,65 %
Andersen Robert	6 300	1,58 %
Faye Gabriel Andreas	6 300	1,58 %
Forvaltningsenteret AS	6 300	1,58 %
Slåtta Andres	6 300	1,58 %
Landsverk Odd Bjørn	6 000	1,50 %
Landsverk Gunnbjørg	6 000	1,50 %
Anundskås Hallvard Hellem	6 000	1,50 %
Sum 20 største	248.110	62,03 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	151 890	37,97 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	400.000	100,00 %

Daglig ledelse og tillitsvalgte som eier egenkapitalbevis

Antall EK bevis

Ledende ansatte

Øverdal Åse Kjersti	600
Zeylon Rune William	600
Sum ledende ansatte	1.200

Styre inkludert nærstående

Lars Beitnes Svendsen	100
Sum styre	200

Forstanderskap inkludert nærstående

Haugen Lars	3100
Voss Per Christian	3100
Hovde Tone Gyrid	1900
Bjarne Berge	1300
Skårdal Jan Egil	600
Hegna Terje	300
Heidi Hovde Skårnes	290
Sum forstanderskap	10.590

31.12.2022

Navn	Beholdning	Eierandel
Kvamme Geir Atle	32 600	8,15 %
City Vest AS	31 400	7,85 %
Erik Dahl Invest AS	29 900	7,48 %
Pedersen Viggo Wahl	18 900	4,73 %
Kise Oddvar	12 600	3,15 %
AEK Invest AS	12 600	3,15 %
Rei Invest AS	12 600	3,15 %
Hardang Hallgeir	10 900	2,73 %
Snipen Rolf Eber	9 400	2,35 %
Hjuksebø Invest AS	9 400	2,35 %
BLE Eiendom AS	9 000	2,25 %
Bjørndalen Torgeir Bjarne	7 700	1,93 %
Tinvest AS	6 900	1,73 %
Moe Svein Halvor	6 600	1,65 %
Andersen Robert	6 300	1,58 %
Faye Gabriel Andreas	6 300	1,58 %
Forvaltningsenteret AS	6 300	1,58 %
Slåtta Andres	6 300	1,58 %
Landsverk Odd Bjørn	6 000	1,50 %
Landsverk Gunnbjørg	6 000	1,50 %
Anundskås Hallvard Hellem	6 000	1,50 %
Sum 20 største	253.700	63,43 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	146 300	36,58 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	400.000	100,00 %

Daglig ledelse og tillitsvalgte som eier egenkapitalbevis

Antall EK bevis

Ledende ansatte

Øverdal Åse Kjersti	600
Zeylon Rune William	600
Sum ledende ansatte	1.200

Styre inkludert nærstående

Heidi Hovde Skårnes	200
Sum styre	200

Forstanderskap inkludert nærstående

Haugen Lars	3100
Voss Per Christian	3100
Hovde Tone Gyrid	1900
Bjarne Berge	1300
Skårdal Jan Egil	600
Hegna Terje	300
Wåle Kristin Innvær	200
Sum forstanderskap	10.500

NOTE 39 – RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER SOM PROSENT AV FORVALTNINGSKAPITALEN OG RESULTAT PR. EGENKAPITALBEVIS

<i>Tall i tusen kroner</i>	2023	2022
Resultat før andre inntekter og kostnader som prosent av forvaltningskapitalen *	1,28 %	1,10 %

*Det er benyttet gjennomsnittlig forvaltningskapital i nevner, beregnet som gjennomsnittet av forvaltningskapitalen ved månedsslutt for tidspunktene 31.12.2022 – 31.12.2023

<i>Tall i tusen kroner</i>	2023	2022
Resultat etter skatt	58.131	47.097
Renter på fondsobligasjon	-2.308	-1.753
Skatt renter fondsobligasjon	577	438
Sum	56.400	45.782
Eierandelsbrøk	9,15 %	9,83 %
Resultat som er tilordnet banken sine egenkapitalbevisere	5.106	4.457
Vektet gjennomsnitt av antall utstedte egenkapitalbevis	400	400
Resultat pr egenkapitalbevis	12,77	11,14

NOTE 40 - GARANTIER

	2023	2022
Betalingsgarantier	4 522	5 375
Kontraktsgarantier	31 794	38 470
Lånegarantier	0	
Andre garantier	12 159	9 907
Sum garantier overfor kunder	48.476	53.753
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	90 429	60 595
Tapsgaranti	13 232	10 394
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	103.662	70.988
Sum garantier	152.137	124.741

Garantier fordelt geografisk	2023		2022	
	Beløp	%	Beløp	%
Hjartdal kommune	108.560	71,4 %	74.977	60,1 %
Notodden kommune	10.245	6,7 %	16.580	13,3 %
Kongsberg kommune	106	0,1 %	331	0,3 %
Oslo og Akershus	-	0,0 %	150	0,1 %
Resten av landet	33.228	21,8 %	32.703	26,2 %
Sum garantier	152.138	100 %	124.741	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2023 lån for 1.326 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti. Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swap-avtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programmet. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 41 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Styret i Hjørdal og Gransherad Sparebank har besluttet å fusjonere med Skue Sparebank. Bakgrunn er et ønske om å styrke bankens posisjon i lokalmiljøet.

NOTE 42 – TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Det er ingen transaksjoner med nærstående parter.

NOTE 43 – LEIEAVTALER (HVOR SELSKAPET ER LEIETAKER)

Selskapets leide eiendeler inkluderer kontorlokaler, maskiner og utstyr. Selskapets bruksrettseiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under.

Bruksretteiendeler	Bygninger	Maskiner og utstyr	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	1702	1162	2864
Tilgang av bruksretteiendeler	157	172	329
Anskaffelseskost 31.12.2023	1859	1334	3193
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2023	335	211	546
Avskrivninger i perioden	368	310	678
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2023	703	521	1224
Balansført verdi 31.12.2023	1156	813	1970
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	2-3 år	1-2 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	
Bruksretteiendeler	Bygninger	Maskiner og utstyr	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2022	1702	0	1702
Tilgang av bruksretteiendeler		1162	1162
Anskaffelseskost 31.12.2022	1702	1162	2864
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2022	112	0	112
Avskrivninger i perioden	223	211	434
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2022	335	211	546
Balansført verdi 31.12.2022	1367	951	2318
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	3-4 år	2-3 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	Bygninger	Maskiner og utstyr	Totalt
1-2 år		293	293
2-3 år	963		963
4-5 år		529	529
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2023	963	823	1786
Endringer i leieforpliktelser	Bygninger	Maskiner og utstyr	Totalt
Totale leieforpliktelser 01.01.2023	1177	966	2143
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	157	172	329
Betaling av hovedstol	-388	-337	-724
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	18	21	39
Totale leieforpliktelser 31.12.2023	963	823	1786

Endringer i leieforpliktelser	Bygninger	Maskiner og utstyr	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2022	1517		1517
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden		1162	1162
Betaling av hovedstol	-360	-210	-570
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	19	14	33
Totale leieforpliktelser 31.12.2022	1177	966	2143

Beløp i resultatregnskapet	2023	2022
Rente på leieforpliktelser	39	36
Avskrivninger på bruksretteiendeler	678	546
Kostnader til leie der underliggende eiendeler har lav verdi	67	56

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler er ca. 1,4%

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på leie av maskiner/utstyr er ca. 2,1%

Nøkkeltall

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2023	2022
Resultat		
Kostnader i % av netto totale inntekter (ekskl. VP)	52,0 %	54,8 %
Netto andre inntekter i % av netto totale inntekter (ekskl. VP)	17,76 %	21,50 %
Innskuddsmargin hittil i år	1,90 %	1,40 %
Utlånsmargin hittil i år	0,98 %	0,94 %
Netto rentemargin hittil i år	2,50 %	2,00 %
Ordinært resultat i % av forvaltningskapital (GFK)	1,28 %	1,10 %
Egenkapitalavkastning ¹	12,01 %	15,10 %
<i>¹ Basert på totalresultat, egenkapitalen er justert for hybridkapital</i>		
Egenkapitalavkastning ordinært resultat	9,67 %	8,75 %
Balanse		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	16,94 %	15,08 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	30,45 %	26,35 %
Innskuddsdekning	99,94 %	100,45 %
Innskuddsvekst (12mnd)	3,87 %	6,63 %
Utlånsvekst (12 mnd)	4,39 %	6,12 %
Utlånsvekst inkl. EBK (12 mnd)	9,18 %	10,54 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	4.533.910	4.265.879
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) inkl. EBK	5.722.296	5.206.627
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
Resultatførte tap i % av gjennomsnittlig brutto utlån	0,02 %	0,00 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån	0,35 %	0,35 %
Soliditet¹		
Ren kjernekapitaldekning	22,58 %	21,54 %
Kjernekapitaldekning	23,99 %	23,04 %
Kapitaldekning	25,88 %	24,99 %
Uvektet kjernekapitalandel	10,56 %	10,13 %
<i>¹Inklusiv konsolidering av samarbeidsgrupper</i>		
Likviditet		
LCR %	333 %	488 %
NSFR %	140 %	139 %

Til forstanderskapet i Hjordal og Gransherad Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Hjordal og Gransherad Sparebank som består av balanse per 31. desember 2023, resultat, kontantstrømoppstilling og egenkapitaloppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Hjordal og Gransherad Sparebank i 1 år fra valget i forstanderskapet den 14. august 2023 for regnskapsåret 2023.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdien av utlån

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet og modellene som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger, vurderte vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

For utlån hvor det ikke forelå objektive indikasjoner på verdifall, ble nedskrivningsbeløp beregnet for grupper av utlån basert på et modellverk. Vi testet modellverket og tok stilling til relevansen og

potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivninger på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kredittap innebærer bruk av skjønn. Vi fokuserte særlig på:

- risikoklassifisering av utlån,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn,
- ulike parametere, som sannsynlighet for mislighold, tap ved mislighold og tapsscenarioer.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn. Vi har fokuserte særlig på:

- ledelsens prosess for identifikasjon av utlån med objektive indikasjoner på verdifall, og
- de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån som har objektive indikasjoner på verdifall.

Note 1, note 2, note 3, note 6, note 7, note 8, note 9, note 10 og note 11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell, og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9.

rimeligheten av viktige forutsetninger som var benyttet i beregningen.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og testet:

- om modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket og om modellen virket som den skulle, og
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Vår testing av kalkulasjoner og metoden som ble benyttet er basert på rapport fra revisor hos leverandør av modellen som er benyttet. Vi vurderte revisorens objektivitet og kompetanse og foretok ytterligere testing som vi fant nødvendig. Vår gjennomgang ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Vårt arbeid omfattet tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale kjerne IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene ble benyttet til å evaluere design og effektivitet av- og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemene ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer.

Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av- og tilgang til systemene. For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi gjennomførte også selv testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygget at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige.

Vi testet et utvalg av individuelle utlånsgjeldsment basert på ulike kriterier og vurderte om det forelå objektive bevis for verdifall. Selskapets prosesser omfattet at realisasjonsverdien ble beregnet ved bruk av eksterne og

interne vurderinger. For å ta stilling til realisasjonsverdien, gjennomgikk vi de eksterne verdivurderingene som forelå ved vurdering av utlånene. For vurderinger som var gjort internt, intervjuet vi kredittansvarlig, og utfordret relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger og metoden som var benyttet i beregningen av nedskrivningsbeløpet. Videre testet vi om utlån med individuelle tapsavsetninger var riktig klassifisert i modellen og vurderte rimeligheten av de totale tapsavsetningene.

Resultatet av vår testing viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av avsetningsbeløpene.

Vi diskuterte betydningen av den makroøkonomiske situasjonen for størrelsen på tapsavsetninger med ledelsen.

Vi leste de relevante notene og fant at informasjonen der var tilstrekkelig og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som

inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Oslo, 7. mars 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Anne Lene Stensholdt
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)